

18.007857

Registratiedatum: 19/04/2018
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 13101
3507 LC Utrecht

088 - 022 50 00
info@odru.nl
www.odru.nl

kvk 55523544
btw NL85 1750 126 B01
iban NL35 BNGH 0285 1555 71

Aan de raad van de gemeente
Woerden
t.a.v. het college van B&W
Postbus 45
3440 AA Woerden

Raad
19 APR. 2018

Utrecht, 18 april 2018

VERZONDEN 19 APR. 2018

Ons kenmerk:
Behandeld door:

INT18.51010/ 2929
J. Post

Beh. Ambt.:
Streefdat.:
Afschr.: <i>B&W/RBP</i>
B.V.O.:

Onderwerp: (ontwerp)Begroting 2019 en (ontwerp)Begrotingswijziging 2018

Geachte raad,

Hierbij bieden wij u op grond van artikel 34 jo 35 van de gemeenschappelijke regeling de (ontwerp)Begroting 2019 alsmede de eerste (ontwerp)Begrotingswijziging voor 2018 van Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) voor zienswijze aan.

Het algemeen bestuur van ODRU heeft in zijn vergadering van 12 april 2018 unaniem ingestemd met de (ontwerp)Begroting 2019 en (ontwerp)Begrotingswijziging 2018. Voor een toelichting op de beide documenten wordt verwezen naar de bijlage.

Wij verzoeken u – indien u gebruikt wilt maken van uw recht op het geven van een zienswijze - deze ons uiterlijk acht weken na verzenddatum zoals vermeld in de deze brief te doen toekomen (tot 13 juni 2018). Wij zullen alle tijdig ontvangen zienswijzen van gemeenten betrekken bij de definitieve vaststelling van de (ontwerp)Begroting 2019 en (ontwerp)Begrotingswijziging 2018 in de vergadering van het algemeen bestuur op 28 juni a.s..

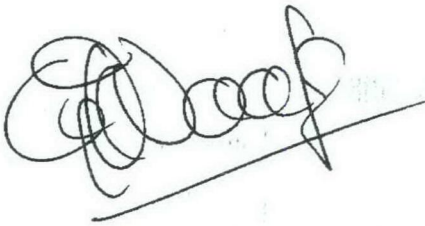
De termijn is noodzakelijkerwijs gesteld op acht weken. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34 lid 2) en de Gemeenschappelijke Regeling ODRU, die daarop aansluit, dient het algemeen bestuur van ODRU voor 15 juli de begroting voor het eerstkomende begrotingsjaar vast te stellen. De vergadering van het algemeen bestuur vindt plaats op 28 juni 2018. De stukken voor die vergadering dienen op grond van de gemeenschappelijke regeling (artikel 9) uiterlijk twee weken tevoren te worden verstuurd, in casu op 14 juni.

Indien wij binnen de termijn van acht weken geen reactie hebben ontvangen, gaan wij er vanuit dat er vanuit uw gemeente geen opmerkingen meer zijn.

Uw zienswijze kunt u richten aan het dagelijks bestuur, ter attentie van de bestuurssecretaris, mevr. B.J.N. Behrens-Benne of per e-mail info@odru.nl t.a.v. dhr. J. Post
Te zijner tijd zullen wij u over de definitieve vaststelling van de stukken informeren en u de definitieve vastgestelde producten doen toekomen.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur Omgevingsdienst regio Utrecht,

Namens deze,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'G.F. Naafs', written over a horizontal line.

G.F. Naafs
voorzitter

bijlagen: (ontwerp)Begroting 2019.docx
(ontwerp)Begrotingswijziging 2018.docx

c.c. regievoerders

(ontwerp)Begroting 2019

OMGEVINGSDIENST REGIO UTRECHT

opgesteld door	Planning & Control
beoordeeld door	managementteam 13 maart 2018
vastgesteld door	dagelijks bestuur 19 maart 2018
besproken	algemeen bestuur 12 april 2018
vastgesteld door	

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Inleiding	4
1.1 Algemeen.....	4
1.2 Leeswijzer	4
2 De omgeving: Wat willen we bereiken en wat gaan we doen	5
2.1 Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)	5
2.2 Ontwikkelingen	6
3 Wat mag het kosten.....	7
3.1 Financiering	7
3.2 Financiële uitgangspunten (ontwerp)begroting 2019	8
3.3 Financiële ontwikkeling.....	8
3.4 Effecten uitvoering Koers op de(ontwerp)begroting 2019	10
4 Paragrafen	12
4.1 Treasury paragraaf / financiering.....	12
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
4.2.1 Weerstandsvermogen.....	12
4.2.2 Risicobeheersing	12
4.2.3 Financiële Kengetallen	14
4.3 Bedrijfsvoering & personeel.....	15
4.3.1 Bedrijfsvoering	15
4.3.2 Personeel.....	15
4.4 Overige Paragrafen	17
5 (ontwerp)begroting 2019, meerjarenbegroting 2020 – 2022.....	18
5.1 Overzicht van de baten en lasten 2019	18
5.2 Toelichting op overzicht van baten en lasten	18
5.2.1 Lasten	19
5.2.2 Baten	20
5.3 Toelichting op de financiële positie.....	22
5.4 Meerjarenbegroting 2020-2022	22
5.5 Productbegroting	24

6	Uitvoering Koers & Omgevingswet.....	26
6.1	Inleiding	26
6.2	Vorbereiding op de Omgevingswet	26
7	Geprognoseerde balans 2019 - 2022	28
7.1	Toelichting op de geprognoseerde balans.....	30
7.1.1	Activa	30
7.1.2	Passiva	30
7.2	Waarderingsgrondslagen	31
7.2.1	Europese Economische en Monetaire Unie (EMU) saldo	31
	Bijlage 1 Formatieoverzicht 2019	32
	Bijlage 2 Staat van activa	33
	Bijlage 3 Urenoverzicht eigenaargemeenten	34
	Bijlage 4 Toelichting financiële kengetallen.....	35
	Bijlage 5 Informatie verbonden partijen	36

Samenvatting

Hierbij bieden wij u de (ontwerp)begroting 2019 van de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) aan. De (ontwerp)begroting 2019 is opgesteld vanuit de meerjarenkaders uit de begroting 2018 en de in de Kadernota 2019 beschreven uitgangspunten. Deze Kadernota is op 14 december 2017 vastgesteld door het algemeen bestuur (AB). De (ontwerp)begroting 2019 wordt door het AB van ODRU vastgesteld.

ODRU is een gemeenschappelijke regeling (GR) van vijftien gemeenten in de provincie Utrecht. Bundeling van taken op het gebied van het omgevingsrecht leverde voor de gemeenten samen en voor elk van de gemeenten afzonderlijk betere garanties op voor de kwaliteit van de uitvoering, financiële schaalvoordelen en vermindering van kwetsbaarheid. Vijftien middelgrote en kleine gemeenten leveren een bestuurscultuur voor ODRU op die zich kenmerkt als praktisch, overzichtelijk en korte lijnen.

De (ontwerp)begroting 2019 gaat uit van een loonkostenstijging van 2,0%. De overige kosten zijn waar nodig aangepast aan de recente ontwikkelingen. Voor 2019 is uitgegaan van een gegarandeerde omzet vanuit de eigenaar gemeenten van **132.869** gegarandeerde uren en **3.742** tijdelijke en projecturen. Het verkooptarief voor 2019 is vastgesteld op € **89,75** per uur. Hierbij is rekening gehouden met de opname in het DVO van de NDC taken vanuit de gemeente Zeist.

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2018 is het aantal uren verlaagd. De reden hiervoor is het wegvallen van de omzet voor externe veiligheid (PUEV). Bij het opstellen van deze (ontwerp)begroting is er nog geen zekerheid over voortzetting van deze taken en de financiering hiervan. Op basis van de lagere omzet is een aantal kostenposten bijgesteld.

In de meerjarenbegroting is ook de incidentele last voor de Omgevingswet opgenomen. In 2019 is hiervoor € 312.360 geraamd. Het uitgangspunt is om de dekking te realiseren met de behaalde en te behalen resultaten uit de reguliere bedrijfsvoering. In 2019 wordt de incidentele last gedekt vanuit de bestemmingsreserve Uitvoering Koers alsmede een deel van het structureel saldo van baten en lasten. De totale geraamde baten en lasten komen daarmee uit op:

Geraamd Resultaat 2019	Begroting 2019
Totale lasten	12.249.550
Totale baten	12.476.850
Structureel saldo van baten en lasten	227.300
Incidenteel saldo van baten en lasten	-312.360
Onttrekking bestemmingsreserve	120.759
Geraamd resultaat	35.699

TABEL 1: GERAAMD RESULTAAT

1 Inleiding

Voor u ligt de (ontwerp)begroting 2019 en de meerjarige begroting tot en met 2022. In deze (ontwerp)begroting zijn de uitgangspunten uit de vastgestelde Kadernota 2019 verder financieel vertaald. Tevens is als basis uitgegaan van de meerjarencijfers uit de begroting 2018, inclusief de structurele doorwerking van de bijgestelde begroting.

1.1 Algemeen

De (ontwerp)begroting 2019 dient door de leden van het algemeen bestuur (AB) van Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) te worden vastgesteld. Uiterlijk acht weken voor de voorgenomen datum van vaststelling wordt de begroting toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Deze raden kunnen binnen acht weken hun zienswijzen naar voren brengen bij het dagelijks bestuur (DB). Het DB zal de zienswijzen bij de begroting 2019 voegen ten behoeve van de definitieve vaststelling door het AB.

De planning voor de vaststelling van de begroting 2019 is als volgt:

- Ontwerp vaststellen door AB 12 april 2018
- Zienswijze termijn gemeenteraden (8 weken) 07 juni 2018 (uiterlijk retour)
- Vaststelling door AB 28 juni 2018

Het AB stelt de begroting uiterlijk 14 juli voor het eerstkomende begrotingsjaar vast. De begroting moet uiterlijk 14 dagen na vaststelling door het AB worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Utrecht.

1.2 Leeswijzer

De (ontwerp)begroting 2019 bestaat uit een algemeen kader; wat is de missie van ODRU en welke taken voert ze uit voor haar gemeenten. Daarnaast gaat de (ontwerp)begroting in op de ontwikkelingen in het fysieke domein die we voorzien, waar we op moeten inspelen en wat ze betekenen voor de uitvoering van de taken.

Hoofdstuk 3 beschrijft de gehanteerde kaders voor de uitwerking van de (ontwerp)begroting 2019 en kostenontwikkeling. De verplichte paragrafen met verantwoordingsinformatie worden in hoofdstuk 4 beschreven. Een belangrijk onderdeel hiervan zijn de beschreven risico's.

In hoofdstuk 5 is de financiële vertaling van de (ontwerp)begroting weergegeven. Dit betreft onder andere het begrote overzicht van de baten en lasten voor 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2022, met de bijbehorende toelichting. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de voorbereidingen van de Omgevingswet.

2 De omgeving: Wat willen we bereiken en wat gaan we doen

2.1 Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

ODRU is een gemeenschappelijke regeling (GR) van momenteel 15 middelgrote - en kleine gemeenten in de provincie Utrecht. Los van landelijke ontwikkelingen hebben zij al eerder hun krachten gebundeld op het gebied van het omgevingsrecht. Dit levert voor zowel de gemeenten samen, als voor elk van de gemeenten afzonderlijk, betere garanties voor kwaliteit van de uitvoering, financiële schaalvoordelen en vermindering van kwetsbaarheid. Vijftien middelgrote - en kleine gemeenten leveren voor ODRU een bestuurscultuur op, die zich kenmerkt als praktisch, overzichtelijk en voorzien van korte lijnen. ODRU is een kennis- en expertisecentrum dat werkt in opdracht van vijftien gemeenten in de provincie Utrecht.

De participerende gemeenten zijn: Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veendam, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist.

Ruim 140 vakspecialisten, variërend in leeftijd en achtergrond, ondersteunen gemeenten en andere samenwerking-organisaties zoals de veiligheidsregio, het waterschap en de GGD bij de uitvoering van hun milieu- en omgevingsstaken. Dat doen we met een breed aanbod van producten en diensten op het gebied van bodem, milieu-, bouw- en woningtoezicht, vergunningen en meldingen, geluid en lucht, natuur- en milieueducatie, ruimtelijke ordening, klimaat, energie en duurzaamheid.

Onze visie luidt:

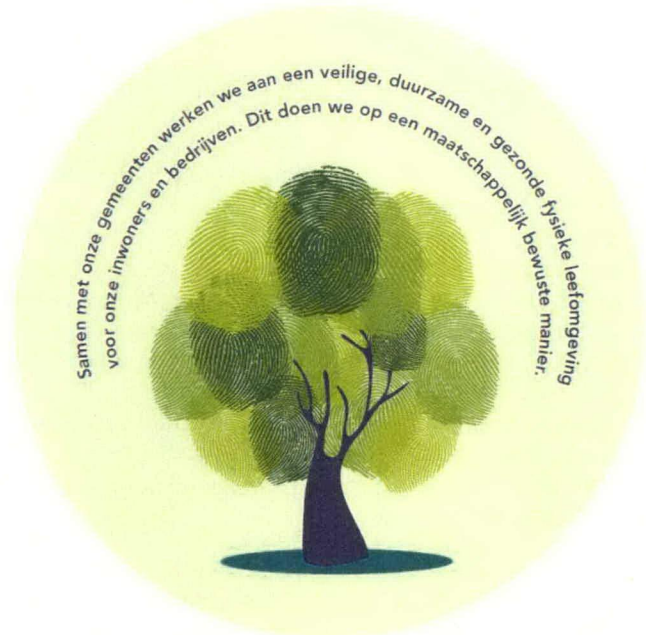
- onze gemeenten te ontzorgen;
- onze brede kennis en onafhankelijke positie centraal te stellen;
- vanuit een dienstverlenende houding te werken;
- alert te zijn op politiek gevoelige dossiers en lokale verhoudingen;
- vanuit mogelijkheden te denken.

In de kern komt het erop neer dat we vanuit onze huidige stevige basis van kennis en deskundigheid meer investeren in de relatie met onze gemeenten en met de bedrijven, organisaties en inwoners. Voorop staat het denken in mogelijkheden en het helpen realiseren van initiatieven.

- Kernwaarden

Bij het werken aan de organisatie laten wij ons leiden door kernwaarden, die ons handelen naar klanten en partners en collega's onderling bepalen:

- Dichtbij
- Samen
- Deskundig
- Objectief
- Anticiperend
- Maatschappelijk bewust

FIGUUR 1: MISSIE ODRU

2.2 Ontwikkelingen

Dat het parlement de Omgevingswet heeft aangenomen, is inmiddels geen nieuwe ontwikkeling meer. Echter de voorbereidingen en de implementatie ervan blijven de komende jaren een belangrijk deel van onze agenda bepalen. De Omgevingswet wordt immers het integrale wettelijke kader voor beheer en ontwikkeling in de fysieke leefomgeving. De wet biedt meer ruimte voor lokale bestuurlijke afwegingsruimte. Achterliggende gedachte van de wet en van de (koers van) ODRU is ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken op een maatschappelijk verantwoorde wijze. De wet stelt ODRU en de andere omgevingsdiensten voor de opgave zich aan te passen aan de nieuwe gemeentelijke taken. In het bijzonder de invoering van het digitaal stelsel per 2024 vormt een grote opgave voor gemeenten en ODRU. De voorbereiding op de Omgevingswet betekent ook dat gemeenten en ODRU opnieuw in gesprek gaan over de taken die de ODRU voor de gemeenten uitvoert. Het algemeen bestuur van ODRU heeft 15 december 2016 een programmaplan vastgesteld, dat de basis is voor de voorbereiding van de implementatie van deze nieuwe wetgeving. Meer hierover in hoofdstuk 6, Uitvoering Koers & Omgevingswet.

Juni 2017 is het Besluit Omgevingrecht, kortweg de BOR, van kracht geworden als uitwerking van de wet VTH. In de Wet VTH heeft de Rijksoverheid een aantal maatregelen getroffen om de uitvoering van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving door gemeenten en omgevingsdiensten te verbeteren. Alhoewel de Koers ODRU uit gaat van het onderbrengen van alle Wabo-milieutaken, geeft de BOR daarbij een lijst van basistaken milieu die in ieder geval bij een omgevingsdienst ondergebracht dienen te worden. Daar waar er nog taken bij gemeenten zijn komen deze in 2018 en 2019 naar ODRU. Afhankelijk van het moment worden hiervoor de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's), per 2019 of 2020 aangepast en daarna verwerkt in de begroting en/of begrotingswijziging.

Met ingang van 1 januari 2019 bestaat de gemeente Vijfheerenlanden. Deze nieuwe gemeente komt voort uit de gemeenten Vianen, Leerdam en Zederik. Vianen maakt reeds onderdeel uit van ODRU. Dit houdt in dat naar waarschijnlijkheid extra taken naar ODRU komen. De voorbereidingen van overdracht vinden in 2018 plaats. De gevolgen en omvang zijn op dit moment nog niet bekend en kunnen worden geconcretiseerd in de begrotingswijziging 2019. Dit geldt eveneens voor de overdracht van bouwtaken van de gemeente De Ronde Venen naar ODRU. Ook deze overdracht wordt voorbereid in 2018 en wordt concreet op 1 januari 2019 en verwerkt in de begrotingswijziging 2019.

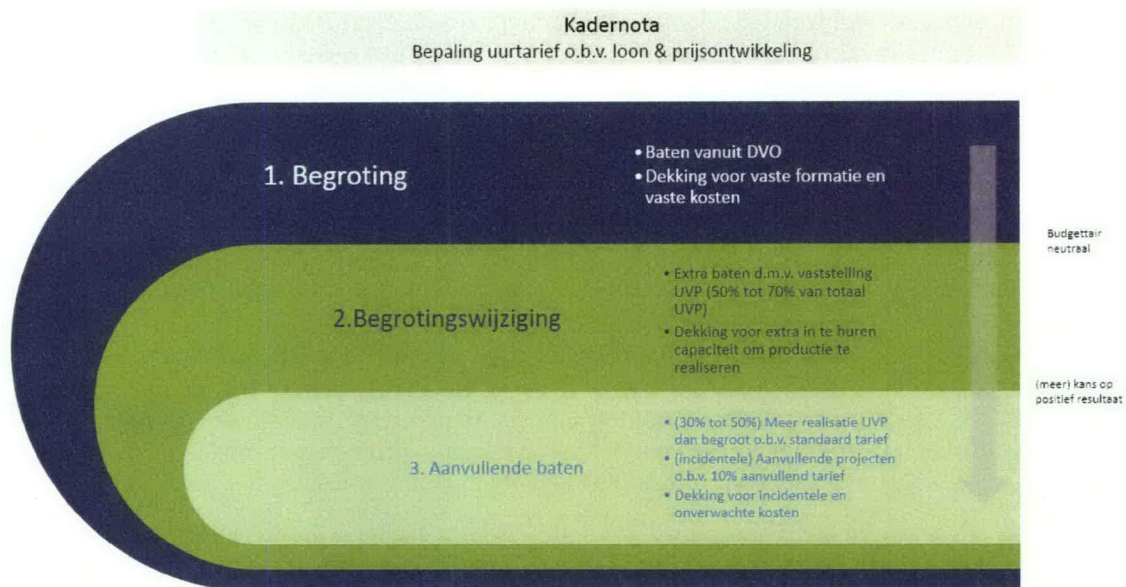
De koers van ODRU gaat uit van het faciliteren van het overdragen van dergelijke taken aan ODRU. De keuzes die onze deelnemende gemeenten gaan maken, kunnen een verstrekkende invloed op de ODRU-organisatie hebben: de organisatie kan de komende jaren stabiliseren maar evengoed fors in omvang en takenpakket groeien. Zelfs verdubbeling of meer is op papier een mogelijkheid. Alle redenen om hierop voorbereid te zijn. We willen immers continuïteit en kwaliteit borgen en de efficiency behouden die we inmiddels hebben opgebouwd in een gezonde bedrijfsvoering. Vandaar dat we met een apart programma Toekomstscenario's jaarlijks met het bestuur herijken waar we staan en welke taakoverdracht mogelijk op stapel staat, zodat we de organisatie kunnen aanpassen. Met de organisatiewijziging in 2017 zorgden we ervoor dat de organisatie qua sturing en verantwoordelijkheidsverdeling alle mogelijke scenario's kan opvangen.

In 2015 heeft het algemeen bestuur de strategische koers "Samen bouwen aan de Omgevingsdienst Regio Utrecht 2018" vastgesteld. De kern van de koers zit in twee elementen. Ten eerste kunnen inspelen op alle ontwikkelingen, zoals hierboven geschetst. Ten tweede het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening. Ontwikkelen houdt echter niet op na 2018. In maart 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen en als gevolg hiervan start er in april 2018 een nieuw algemeen bestuur. Met dit nieuwe bestuur wordt de koers 2019-2023 opgesteld en kan op deze wijze de aanpak en uitwerking van de naderende ontwikkelingen vanaf 2019 worden voortgezet.

3 Wat mag het kosten

3.1 Financiering

De financiële exploitatie van ODRU is gebaseerd op de bijdragen van de eigenaar gemeenten. Die kent op dit moment de vorm van inputsturing: per gemeente worden de te maken uren afgesproken, er wordt vooraf één vast uurtarief afgesproken (via de Kadernota) en daarmee is de bijdrage van elke gemeente bekend, evenals bijna alle inkomsten voor de ODRU begroting. Op jaareinde wordt een afrekening gemaakt op basis van de werkelijk gerealiseerde uren.

FIGUUR 2: BEGROTINGSMETHODIEK ODRU

Figuur 2 geeft de systematiek van begroten grafisch weer.

1. Jaarlijks wordt een begroting opgesteld op basis van de gegarandeerde (G) gecontracteerde uren die voor onbepaalde tijd per gemeente zijn vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst (DVO). De formatie en vaste kosten zijn hierop afgestemd, de begroting is zo tenminste budgettair neutraal. Dit geeft een stabiele financiële basis voor ODRU en de gemeenten.
2. Afhankelijk van de rechtmatigheid en noodzaak wordt jaarlijks een begrotingswijziging (BGW) gemaakt. In de begrotingswijziging worden extra baten vanuit de vastgestelde UVP's (T+P-uren) opgenomen tegen het afgesproken basistarief. Hierdoor ontstaat dekking voor incidentele lasten, voornamelijk in te huren capaciteit om de productie te realiseren. De BGW wordt opgesteld met een mate van voorzichtigheid. Hiermee wordt bedoeld dat niet alle extra gecontracteerde UVP-uren worden opgenomen, maar gemiddeld tussen 50%-70% van de extra uren. De systematiek van BGW draagt bij aan de financiële solide basis. Mocht er onverhoopt iets minder worden gerealiseerd en zijn er dus minder inkomsten, dan staan daar vanuit dit voorzichtigheidsbeginsel geen uitgaven tegenover die tot een negatief resultaat kunnen leiden.
3. Naast de DVO (G-uren), UVP (T+P uren) is het gebruikelijk dat in het lopende jaar de gemeente of andere opdrachtgevers aanvullende taken afnemen bij ODRU. Voor deze aanvullende uren wordt het basistarief met een opslag van 10% gehanteerd. Daarnaast is het mogelijk dat er meer UVP uren worden gerealiseerd dan vooraf gecalculleerd, omdat deze UVP uren voorzichtig worden begroot (50%-70%). De aanvullende baten geven dekking voor inhuur van tijdelijke capaciteit, de organisatie van deze inhuur en onvoorziene kosten.

3.2 Financiële uitgangspunten (ontwerp)begroting 2019

De (ontwerp)begroting 2019 van ODRU is opgesteld met inachtneming van de vereisten van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Cijfermatig vormen de Kadernota 2019 en de meerjarige begroting 2019-2021 de basis voor het opstellen van de (ontwerp)begroting 2019. Hierbij is, in lijn met de wijze van begroten in eerdere jaren de basisbegroting (formatie en kosten) afgestemd op de zekere omzet. Evenals vorig jaar en in het kader van rechtmatigheid wordt jaarlijks een begrotingswijziging opgesteld waarmee we materiële wijzigingen formaliseren en toevoegen aan de vastgestelde begroting. De meerjarenbegroting 2020-2022 van ODRU is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de directeur en het dagelijks bestuur.

De productbegroting (zie paragraaf 5.5) is opgenomen in de (ontwerp)begroting 2019. Hierin leggen we een relatie tussen de huidige manier van begroten en de begroting gebaseerd op de Producten Dienst Catalogus (PDC). De PDC vormt vanaf 2016 de basis voor vertaling van dienstverleningsovereenkomsten (DVO) in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's (UVP). Als uitgangspunt zijn de UVP's van 2019 gehanteerd. Daarnaast werkt ODRU met een flexibele schil binnen de toegestane formatie. Binnen de verschillende taakvelden gaat nadrukkelijke aandacht uit naar de juiste inzet van in te huren personeel in relatie tot het vaste personeel. Dit is mede gerelateerd aan de aard en omvang van de aanvullende omzet.

Alle bedragen in de (ontwerp)begroting zijn exclusief BTW. ODRU is door de Belastingdienst aangemerkt als ondernemer in de zin van de Wet op de Omzetbelasting. Hierdoor worden alle facturen die ODRU voor haar dienstverlening verzendt, verzwaaard met het vigerende tarief voor de omzetbelasting. ODRU kan zelf geen beroep doen op het BTW Compensatiefonds. Verder is in 2016 het officiële standpunt van de Belastingdienst ontvangen dat ODRU géén activiteiten verricht die vennootschapsbelasting (VpB) plichtig zijn. Het beleid is er op gericht om ook in 2019 en de jaren daarna geen activiteiten te verrichten die niet vrijgesteld zijn van VpB.

Voor 2019 is uitgegaan van een gegarandeerde omzet vanuit de eigenaar gemeenten van **132.869** gegarandeerde uren en **3.742** tijdelijke en projecturen.

De belangrijkste gehanteerde kaders vanuit de vastgestelde Kadernota 2019 zijn:

- de meerjarenkaders uit de begroting 2018 vormen de basis voor de (ontwerp)begroting 2019;
- voor de (ontwerp)begroting 2019 wordt uitgegaan van de zekere gecontracteerde omzet;
- het vastgestelde formatieplan is doorgerekend op basis van het maximum schaalniveau conform CAO en verwachte loonontwikkeling van 2,0% voor 2019;
- stijging uurtarief met 4,98% ten opzichte van 2018;
- de meerjarenbegroting is opgesteld in zogenaamde constante prijzen. Er is geen loon- of prijsaanpassing verwerkt voor de jaren vanaf 2019.

Overige gehanteerde uitgangspunten zijn:

- opname NDC taken gemeente Zeist (3.175 uur) in DVO, conform college besluit maart 2018.

Het tarief voor 2019 is vastgesteld op € **89,75** per uur.

Naast de normale bedrijfsuitoefening wordt in deze (ontwerp)begroting nadrukkelijk ingegaan op de voorbereiding van de Omgevingswet. Dit is opgenomen in hoofdstuk 6.

3.3 Financiële ontwikkeling

Het DB, management en de organisatie van ODRU zijn er van doordrongen dat naast een goede dienstverlening, efficiency en kostenbesparing van groot belang zijn. De gemeenten zijn de afgelopen jaren enerzijds geconfronteerd met bezuinigingen op en de herijking van het gemeentefonds en anderzijds met nieuwe taken voortvloeiende uit decentralisaties (o.a. jeugdzorg, participatiewet en AWBZ).

Ook de komende jaren krijgen gemeenten te maken met veel extra taken en budgettaire beperkingen. ODRU zal zich aan de lastenkant daarom moeten beperken tot de noodzakelijke of wettelijke verhogingen voortvloeiend uit de huurcontracten, arbeidscontracten en CAO stijgingen.

Loonkosten vormen voor ODRU het hoofdbestanddeel van de kosten. Voor de (ontwerp)begroting 2019 is uitgegaan van een loonkostenstijging van 2,0% (conform de Kadernota 2019).

De overige kosten zijn waar nodig aangepast aan de recente ontwikkelingen. Bij de huisvestingskosten is rekening gehouden de uitbreiding van 1/3 etage en met de indexering van de huur- en servicekosten en de kapitaallasten zijn doorgerekend op basis van het investeringsplan (bijlage 2). De grafiek geeft de onderliggende verdeling weer van de begrote kosten in 2019.

FIGUUR 3: KOSTENVERDELING (ONTWERP)BEGROTING 2019

- Tariefontwikkeling

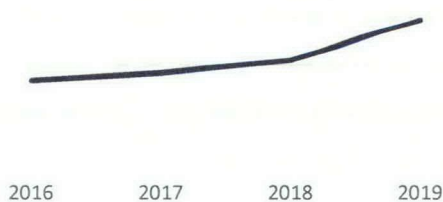
Het uurtarief zoals opgenomen in de (ontwerp)begroting 2019 is gebaseerd op de totale kosten, verminderd met de 'niet-uren gerelateerde opbrengsten', gedeeld door het aantal door de eigenaar gemeenten toegezegde uren (136.611).

In onderstaande tabel is de tariefontwikkeling van de afgelopen vier jaar opgenomen. De stijging van het tarief maakt een aanzienlijke sprong. Afgelopen jaren was de groei beperkt, maar vanaf 2017 zit de economie weer in de lift. In 2017 en 2018 financiert ODRU deze lastenstijging als het ware voor. In 2019 vindt achteraf compensatie plaats.

Rekening houdend met de nacalculatie voor 2017 en voorlopige nacalculatie voor 2018 van respectievelijk +1.65% en +1.44% stijgt het tarief voor 2019 daardoor met 4,98%. Het tarief komt daarmee uit op: € 89,75. Voor uren boven de in de contracten vastgelegde uren (veelal aanvullende opdrachten) geldt een opslag van 10%.

Tarief ontwikkeling	
2016	83,50
2017	84,25
2018	85,50
2019	89,75

TABEL 2: TARIEFONTWIKKELING

FIGUUR 4: ONTWIKKELING UURTARIEF

Medio 2018 verwachten wij dat de eigenaar gemeenten ons meer duidelijkheid kunnen verschaffen over het af te nemen aantal uren (projecturen en tijdelijke uren) voor 2019. In een begrotingswijziging zullen de financiële consequenties van de eventueel meer af te nemen uren afzonderlijk aan het AB worden voorgelegd.

- Loon- en prijsontwikkeling

Vanaf de Kadernota 2016 is een nieuwe methodiek van voor- en nacalculatie op de loon- en prijsontwikkeling geïntroduceerd.

Deze methode voorkomt een jaarlijkse, intensieve discussie over de aanpassing van de tarieven, waardoor een reële aanpassing van de tarieven niet mogelijk is. Doordat er ieder jaar een nacalculatie plaatsvindt op de eerdere voorcalculatie en het verschil wordt verrekend met de nieuwe tarieven voor het nieuwe begrotingsjaar, zullen de tarieven over een langere periode nooit hoger uitvallen dan de gerealiseerde loon- en prijsontwikkeling.

Jaar t	Jaar t+1	Jaar t+2
Voorcalculatie lonen t+2 reëel verwachte ontwikkelingen	Voorlopige nacalculatie loonvoet sector overheid (CPB)	Definitieve nacalculatie gerealiseerde ontwikkeling lonen (cao)
Voorcalculatie prijzen t+2 reëel verwachte ontwikkelingen	Voorlopige nacalculatie consumenten prijsindexcijfer (CPI).	Definitieve nacalculatie consumenten prijsindexcijfer (CPI).

TABEL 3: LOON- EN PRIJSONTWIKKELINGSMETHODIEK

De volgende gegevens zijn conform de Kadernota 2019. In het gehanteerde rekenmodel voor ODRU zijn deze mutaties verwerkt tot en met 2017. De loonvoet over 2017 is 3%, conform de cao-stijging. De verwachte consumentenindex prijscijfer (CPI) over 2017 komt uit op 1,4%. Gewogen voor ODRU is dit 2,64 over 2017.

Op basis van de concept Macro Economische Verkenningcijfers van het CPB wordt voor 2018 een loonvoet van 2,7% verwacht voor de sector overheid en een consumentenindex prijscijfer (CPI) van 1,4%. Gewogen is dit voor ODRU 2,44% voor 2018.

Voor 2017 komt de definitieve gewogen nacalculatie uit op + 1,65%. Aangezien in de Kadernota 2018 en de begroting 2018 is uitgegaan van een loon- en prijsindex van 1% betekent dit een voorlopige nacalculatie van + 1,44% over dit jaar.

In de Kadernota 2019 is voorgesteld om de voorcalculatie voor de verwachte loonontwikkeling in 2019 op 2% te zetten en die voor de prijsontwikkeling ook op 1,4%. Dit is in lijn met de lange termijn visie van het CPB. Die verwacht namelijk dat de economische groei de komende jaren blijft aanhouden. De bovenstaande percentages zijn in tabel 4 weergegeven.

Voor- en nacalculatie	2017			2018			2019			Tarief 2019
	Lonen	Prijzen	Gewogen	Lonen	Prijzen	Gewogen	Lonen	Prijzen	Gewogen	
schatting Kadernota				1,00%	1,00%	1,00%	2,00%	1,40%	1,88%	
Voorlopige Nacalculatie	1,10%	0,60%	0,99%	2,70%	1,40%	2,44%				
Werkelijke nacalculatie	3,00%	1,40%	2,64%							
Loon correctie	1,90%			1,70%			2,00%			5,60%
Prijs correctie		0,80%			0,40%			1,40%		2,60%
Gewogen L/P			1,65%			1,44%			1,88%	4,98%

TABEL 4: BEREKENING VOOR- EN NACALCULATIE (BRON: KADERNOTA 2019)

3.4 Effecten uitvoering Koers op de(ontwerp)begroting 2019

ODRU kent een gezonde structurele financiële exploitatie en zal die naar verwachting ook de komende jaren vasthouden. We onderkennen wel dat er, met het oog op de geschetste ontwikkelingen in de komende jaren, beperkte financiële ruimte is voor de incidentele uitgaven voor de voorbereiding op de Omgevingswet, als onderdeel van de uitvoering van de Koers. Bij het vaststellen van de begroting 2018 in juni 2017, heeft het algemeen bestuur hiervoor een incidentele bijdrage van € 750.000 beschikbaar gesteld. In 2018 is de bijdrage € 442.250. De bijdrage voor 2019 was bepaald op € 337.750. Deze bijdrage kan vervallen, omdat het hogere resultaat 2017 volledig toegevoegd wordt aan de bestemmingsreserve.

Voorgesteld wordt om ook de komende exploitatieresultaten in 2018 en 2019 toe te voegen aan de bestemmingsreserve. Hierdoor is de incidentele bijdrage in 2018 voldoende om ons voor te bereiden op de Omgevingswet. In tabel 5 is een overzicht opgenomen van de verloop van de bestemmingsreserve Uitvoering Koers. Hieruit blijkt ook de benodigde incidentele bijdrage uit de vastgestelde begroting 2018.

Uitvoering Koers	toevoeging	onttrekking	saldo reserve
2017			-
Resultaat 2016	738.534	-	
Kosten 2017	-	497.132	
2018			241.402
Bestemming resultaat 2017	238.127	-	
Kosten 2018	-	714.046	
Toevoeging resultaat 2018	106.927	-	
Bijdrage gemeenten 2018	442.250	-	
2019			314.659
Kosten 2019	-	312.360	
Toevoeging resultaat 2019	191.601	-	
Bijdrage gemeenten 2019	-	-	
2020			193.900
Kosten 2020	-	193.900	
Toevoeging uit resultaat 2020	-	-	
Bijdrage gemeenten 2020	-	-	
2021			-
Totaal	1.717.439	1.717.439	

TABEL 5: VERLOOP OVERZICHT BESTEMMINGSRISERVE UITVOERING KOERS

Vanaf 2019 willen wij in staat zijn om uit de reguliere exploitatie, middelen te genereren om de verdere ontwikkeling van de organisatie mogelijk te maken. Wij creëren hiervoor de ruimte door de efficiency voordelen die worden behaald met de investeringen in het verbeteren van de kwaliteit en procesverbetering te besteden aan verdere innovatie van de dienstverlening en onze werkprocessen. De programma's uit de Koers 2015-2018 zijn hierop gericht. Ook de organisatiewijziging per juli 2017 draagt hieraan bij. ODRU is hierdoor organisatorisch klaar om mee te bewegen met veranderingen vanuit de interne en externe omgeving. De resultaten zijn op dit moment nog moeilijk kwantitatief te bepalen. In de tweede helft van 2018 wordt de Koers 2015-2018 geëvalueerd en opnieuw bepaald voor de jaren 2019-2023. De verdere innovatie en verbetering van de dienstverlening wordt daarin verwerkt. Dit wordt financieel in de begrotingswijziging 2019 uitgewerkt.

4 Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens het BBV.

4.1 Treasury paragraaf / financiering

In 2017 is het treasurystatuut door het AB vastgesteld. Hierin staat beschreven op welke wijze ODRU inhoud geeft aan treasury en financiering. ODRU beperkt de interne liquiditeitsrisico's door de treasury activiteiten te baseren op informatie waarmee een korte termijn liquiditeitsprognose opgesteld kan worden. Valutarisico's zijn bij ODRU uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Bij ODRU is er in de liquiditeit sprake van een vast patroon voor wat betreft de inkomsten. Dit heeft te maken met de voorfacturatie per kwartaal. Jaarlijks maken we een liquiditeitsprognose. Deze maakt inzichtelijk wat de verwachte liquiditeitspositie in het jaar zal zijn. Bij ODRU is sprake van een strakke controle op de uitstaande vorderingen. Over het algemeen geldt dat de eigenaar gemeenten een redelijk tot goed betalingsgedrag hebben richting ODRU. Het betalingsgedrag is de afgelopen jaren sterk verbeterd, wat heeft bijgedragen aan de verbeterde liquiditeitspositie.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Weerstandsvermogen

In december 2017 heeft het AB de geactualiseerde notitie weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld. Volgens de gemeentelijke regelgeving dient de omvang van het weerstandsvermogen gerelateerd te zijn aan de omvang van de risico's die de organisatie loopt. In de vastgestelde notitie zijn deze risico's in kaart gebracht. Op grond van in de notitie uitgevoerde berekeningen (zie tabel: kwantificering risico's) dient het weerstandsvermogen minimaal € 825.000 (weerstandsratio van 1,0) te zijn om alle voorziene risico's op te vangen, zonder de exploitatie in gevaar te brengen. Aangezien inventariseren en wegen van risico's een subjectieve aangelegenheid is, een aantal risico's structureel van aard is en een aantal risico's wellicht nog niet in beeld is, heeft het AB besloten voor het gewenste niveau van het weerstandsvermogen een ratio van 1,5 aan te houden. Dit komt neer op een gewenst weerstandsvermogen van € 1.237.500.

Jaarlijks worden de risico's geactualiseerd. Dit kan leiden tot nieuwe inzichten in de omvang van het aan te houden weerstandsvermogen. De jaarlijkse notitie weerstandsvermogen wordt in het najaar opgesteld.

4.2.2 Risicobeheersing

In de geactualiseerde notitie weerstandsvermogen heeft ODRU de beheersing van risico's meer vorm gegeven via uit te voeren interne controles. In 2017 heeft het DB in dit verband het geactualiseerd (verbijzonderd) intern controleplan ((VB)IC) vastgesteld. Hierin staan uit te voeren activiteiten om de getrouwheid en rechtmatigheid van de interne beheersing binnen ODRU te toetsen en daarmee te waarborgen.

Bij de uitwerking van de interne controleactiviteiten krijgen de onderdelen met het grootste risico de meeste aandacht. Hierbij is een risico-inschatting gemaakt op basis van impact en waarschijnlijkheid. Hieronder treft u de uitwerking aan van de in de notitie opgenomen risico's.

De risico's die in tabel zijn opgenomen bevatten risico's die binnen het risicoprofiel van ODRU vallen en redelijkerwijs kwantificeerbaar zijn. Er is een aantal risico's dat direct voortvloeit uit de operationele werkzaamheden van ODRU (a t/m g), andere risico's komen voort uit vernieuwde wet- en regelgeving (h t/m j). De risico's vanuit de vernieuwde wet- en regelgeving hebben we waar mogelijk getracht te kwantificeren, echter zijn de onzekerheden hierin groot.

Ten opzichte van de vastgestelde notitie weerstandsvermogen in december 2017 zijn er twee wijzigingen opgetreden. Het risico afloop NDC contract gemeente Zeist is niet meer van toepassing. De gemeente heeft aangegeven dit contract te verlengen, een collegebesluit hierover is in maart 2018 genomen.

Er is een nieuw risico opgenomen dat betrekking heeft op eventuele claims van asbestslachtoffers. Ondanks de preventiemaatregelen en de werkinstructie is niet voor 100% uit te sluiten dat medewerkers van ODRU in aanraking kunnen komen of in aanraking zijn geweest met asbest. Medewerkers kunnen bij letsel de werkgever (ODRU) aansprakelijk stellen voor de schade. Bij een eventuele schade komt een basisschadevergoeding al gauw uit op circa € 60.000 (bron Instituut Asbestslachtoffers (IAS)). Wanneer ook de juridische kosten en de kosten van arbeidsongeschiktheid worden meegerekend kan de totale schade oplopen tot € 250.000. Als beheersmaatregel heeft ODRU de uitdrukkelijke instructie dat medewerkers contact met asbest moeten vermijden en een verdachte locatie niet moeten betreden. Hierdoor verwachten we dat het risico zich zeer onwaarschijnlijk zal voordoen en zetten we de kans op 10%. Er is ook een onderzoek gedaan om dit risico te verzekeren om daarmee het risico weg te nemen. De uitkomst is dat het risico nauwelijks verzekeraar is en wanneer het eventueel wel lukt om het risico te verzekeren is de premie onevenredig hoog t.o.v. het risico.

De huidige actuele risico's uit de notitie weerstandsvermogen zijn:

- arbeidsverzuim;
- koers en doorontwikkeling ODRU 2018;
- personele frictiekosten;
- contractmanagement/ UVP's;
- risico claim asbestslachtoffers (nieuw in (ontwerp)begroting 2019)
- berekeningsmethodiek uurtarief
- overdracht taken
- Implementatie/ uitvoering omgevingswet
- Implementatie omgevingswet
- Uitvoering omgevingswet

Onderstaande tabel geeft de kwantificering van deze risico's weer.

Risico's	I/S*	Kans %	Risico x € 1.000	Beheersingsmaatregel	Restrisico x € 1.000
a. Hoger ziekteverzuim dan de norm	S	50%	130	Sturing op het verzuimbeleid	65
b. Uitvoering Koers	I	10%	550	Efficiëntie via exploitatie toevoegen aan reserve.	55
c. Personele frictiekosten	S	75%	310	Strategisch personeelsbeleid, regeling 'generatiepact'.	235
d. Verhouding en tijdige ondertekening DVO / UVP	S	100%	20		20
e. Risico op claim asbestslachtoffers	S	10%	250	Protocol en instructie om contact te vermijden	25
f. Berekeningsmethodiek uurtarief (loon- en prijsindexatie)	S	50%	380	het effect opnemen in de begrotingswijziging.	190
g. IT Omgeving	S	25%	520	actieve sturing op IT-omgeving	130
h. Overdracht taken	I	25%	400	Opstellen Business case, opvolgen randvoorwaarden	100
i. Implementatie omgevingswet	I	Pm	Pm	Pm	Pm
j. Uitvoering omgevingswet	S	Pm	Pm	Pm	Pm
Totale restrisico					820

* I = INCIDENTEEL / S = STRUCTUREEL

TABEL 6: OVERZICHT RISICO'S

4.2.3 Financiële Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van ODRU. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte ODRU beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. De kengetallen bedoelt in artikel 11, tweede lid, onderdeel d uit het BBV, zijn in de onderstaande tabel berekend en toegelicht en zijn afgeleid uit de geprognosticeerde balans over meerdere jaren (zie hoofdstuk 6). Zie voor een nadere toelichting ook bijlage 4.

Kengetallen	Realisatie 2017	Bijgestelde Begr. 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	-7,37%	-2,48%	-1,37%	-1,21%	-2,84%	-4,28%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-7,37%	-2,48%	-1,37%	-1,21%	-2,84%	-4,28%
Solvabiliteitsratio	14,16%	13,20%	12,11%	12,60%	15,57%	17,77%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	6,24%	0,43%	1,82%	1,82%	1,82%	1,45%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

TABEL 7: FINANCIËLE KENGETALLEN

- Netto schuldquote**
 De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van ODRU ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Zoals uit de tabel is af te lezen is de quote licht negatief.

 Dit houdt in dat het saldo van de kortlopende schulden iets lager is dan de financiële activa. De verklaring hiervoor is dat een aanzienlijk deel aan overlopende passiva bestaat uit ontvangen voorschotbedragen en de huurkorting.
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**
 ODRU heeft geen verstrekte leningen, waardoor het kengetal niet afwijkt van het eerste kengetal, de netto schuldquote.
- Solvabiliteitsratio**
 Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin ODRU in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van ODRU. Net als het eerste kengetal is de solvabiliteit de afgelopen jaren toegenomen, wat de financiële weerbaarheid van ODRU ten goede komt.
- Grondexploitatie**
 ODRU exploiteert geen grond, waardoor dit kengetal niet van toepassing is.
- Structurele exploitatieruimte**
 Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. In 2019 e.v. geeft dit een positief percentage. Hieruit blijkt dat ODRU een financieel stabiele organisatie is waarbij de structurele baten de structurele lasten op kunnen vangen.
- Belastingcapaciteit**
 Dit kengetal is niet van toepassing voor ODRU, omdat ze zelf geen belastingen int.

4.3 Bedrijfsvoering & personeel

4.3.1 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering levert een belangrijke toegevoegde waarde voor de uitvoering van onze primaire processen door op een proactieve en professionele wijze de ondersteuning te leveren die nodig is voor de realisatie van de doelstellingen van de organisatie. Sterker nog: de bedrijfsvoering moet zich zo ontwikkelen dat het fundament gelegd is om een verdere groei van de dienstverlening door ODRU aan de eigenaar gemeenten mogelijk te maken. Afhankelijk van de besluiten die afzonderlijke gemeenten de komende jaren gaan nemen is het denkbaar dat er groeiscenario's ontstaan die leiden tot een vergroting van de organisatie. De professionalisering zal ertoe moeten leiden dat er heldere verwachtingen zijn in de organisatie over de dienstverlening vanuit bedrijfsvoering en dat de dienstverlening betrouwbaar en kwalitatief goed is.

In 2017 is geïnvesteerd in een opleidingstraject om de advisering en samenwerking binnen staf verder te verbeteren. In 2018 wordt dit traject verder voortgezet en vinden er tevens sessies plaats om ook de samenwerking tussen staf en managementteam verder te ontwikkelen.

In 2017 is de planning & control functie versterkt met het doel om kwaliteitsslagen te maken op gebied van management control. Denk hierbij aan het genereren van meer integrale managementinformatie en procesmanagement. Voor de realisatie van deze doelen is koppeling tussen ontwikkeling van informatiemanagement, digitalisering van processen en data analyse steeds belangrijker. In 2017 is gestart met nieuwe instrumenten voor strategisch personeelsbeleid, waaronder de invoering van het generatiepact en een programma voor young professionals. De komende jaren zal dit beleid worden voortgezet.

In 2018 ligt het accent op het meer en beter gebruiken van gegevens, afkomstig uit de informatiedatabases van de kernapplicaties. Immers, levert dit meer en beter inzicht in de prestaties van ODRU. Hiermee leggen we een belangrijke basis voor de ontwikkeling van kengetallen en prestatie indicatoren. Andere vormen van financiering door de eigenaren, bijvoorbeeld op basis van kostprijzen, is afhankelijk van de resultaten hiervan. Verder zullen we de communicatie meer dan voorheen richten op externe profilering van de organisatie. Doel hiervan is de bekendheid bij inwoners en bedrijven over onze dienstverlening te vergroten.

4.3.2 Personeel

Begin 2016 is het plan van aanpak voor de strategische personeelsplanning vastgesteld en in 2017 is gestart met de implementatie van de plannen. Strategische personeelsplanning is: het continu voorbereiden, vormgeven en implementeren van beleid rondom de instroom, doorstroom en uitstroom van personeel. Dit moet ervoor zorgen dat de personen met de juiste kwaliteiten, kosten en flexibiliteit op de juiste momenten aanwezig zijn op de juiste plaats in de organisatie, om de activiteiten uit te kunnen voeren, die benodigd zijn voor het behalen van de strategische doelen. De te behalen doelen zijn in 2017 uitgewerkt en uitgedrukt in streefwaarden (Kritische Prestatie Indicatoren KPI). In 2019 zullen deze KPI's worden nagestreefd.

KPI	KPI + streefwaarde	Streefwaarde	Resultaat 2016	Resultaat 2017
1.	Bezettingsgraad t.o.v. formatie	90%	82%	95%
2.	Doorstroming naar andere functie	7,5%	5,4%	8,3%
3.	Generatie index conform landelijk gemiddelde	1,1	1,5	1,15
4.	Aantal YP in dienst < 30 jaar	2 a 3	3	13
5.	Aantal medewerkers dat een opleiding/cursus heeft gevolgd	70-75%	75%	87%

TABEL 8: KENGETALLEN STRATEGISCHE PERSONEELSPLANNING

De personele formatie daalt in de (ontwerp)begroting 2019 ten opzichte van 2018 met 1,50 fte, tot 128,50 fte (zie bijlage 1 personeelsstaat). De reden hiervan is het stoppen van de rijksbijdrage voor de Wabo milieutaak Externe Veiligheid (PUEV), waardoor wij dit niet meer als zekere financiering kunnen beschouwen totdat de gemeenten dit in hun begroting hebben verwerkt ter uitbreiding van het DVO. Deze verlaging is evenredig doorgerekend in de omvang van de overhead (zie tabel 9).

Onderdeel (in fte)	begroting 2018	%	bijgestelde begr. 2018	%	begroting 2019	%
Uitvoering	99,42	78%	101,65	78%	100,40	78%
Overhead	27,92	22%	28,35	22%	28,10	22%
Totaal	127,34	100%	130,00	100%	128,50	100%

TABEL 9: FTE VERHOUDING PRODUCTIE & OVERHEAD

- **Flexibilisering**
ODRU streeft er naar om een flexibele organisatie met beperkte financiële risico's te zijn voor de eigenaar gemeenten. De visie op flexibilisering van arbeidscontracten en de flexibele schil dient verwerkt te worden in de strategische planning en uitdrukking te geven aan de aard van de gewenste flexibele relatie. De personeelsplanning dient goed aan te sluiten bij de DVO's, die met de eigenaar gemeenten zijn afgesloten. Deze bepalen de financiële ruimte van ODRU; zorgvuldige personeelsplanning en realisatie van de planning is van het grootste belang om aan de overeengekomen verplichtingen te voldoen. De DVO's vertalen zich in Uitvoeringsprogramma's (UVP). Daarmee zijn zowel de financiële ruimte, als de verplichting ten aanzien van de te leveren diensten op voorhand bekend. Hierbij maakt ODRU zelf keuzes over inrichting van de organisatie en verdeling van de beschikbare formatieruimte.
- **Ontwikkeling**
Als kennisintensieve hoogwaardige uitvoeringsorganisatie is kwaliteit van medewerkers een eerste, minimale vereiste voor een kwalitatieve uitvoering van de dienstverlening. Voor een deel worden deze vereisten opgelegd (via een verordening met de eigenaar gemeenten), voor een deel is dit een zelf gestelde ambitie van de organisatie.

De basis voor kwaliteit is het beschikken over de juiste vakkennis. Kennis als vereiste dus, maar dat is nog niet voldoende. Goede inzet van kennis is pas mogelijk als de medewerkers ook beschikken over de benodigde competenties. Enerzijds betreft dat ervaring en vaardigheden, anderzijds houding en gedrag. In het kader van de Strategische Personeelsplanning is er voor de komende jaren een ontwikkelingsbeleid geformuleerd dat uitdrukking geeft aan de nog te ontwikkelen kennis en competenties, zodanig dat de organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen (minimale vereiste) en een fundament biedt voor het gestalte geven van haar ambities. Alle medewerkers dienen minimaal te voldoen aan de kennisvereisten voor hun eigen functie. Daarnaast zal de ODRU investeren in de ontwikkeling van competenties en persoonlijke ontwikkeling.

De competenties dienen ook minimaal op voldoende niveau te zijn ontwikkeld. Voor medewerkers met groeipotentieel is gerichte investering in (persoonlijke) ontwikkeling mogelijk, mits passend binnen het budget.

- **Productiviteit**
Bij de berekening van het aantal productieve uren is uitgegaan van 1.360 uur per productieve fte. Het uitgangspunt binnen de organisatie is dat de overhead onder de 25% blijft. Voor wat betreft de interne uren wordt in 2019 per medewerker onderscheid gemaakt in individuele en collectieve uren. De individuele uren per team kan de teammanager bestemmen voor bijvoorbeeld werkoverleg, opleiding, etc. De collectieve interne uren kunnen worden ingezet voor organisatie-brede projecten (bijvoorbeeld IT project, organisatieontwikkeling). Afstemming over de besteding van de interne uren vindt plaats met de directe leidinggevenden.

	% Overhead	% Uitvoering
Uitvoering	0%	100%
Overhead	100%	5,17 fte 100%
Totaal	100%	100%

TABEL 10: PRODUCTIEVE INZET

Berekening productieve uren	uren
Beschikbaar (36 uur X 52 weken)	1.872
Af: verlof	-166
Af: ziek (beschikbare uren - verlof x 5%)	-86
Af: feestdagen	-60
Beschikbaar	1.560
Af: intern basis (individueel)	-75
Af: intern (collectief)	-125
Productieve uren	1.360

TABEL 11:BEREKENING PRODUCTIEVE UREN

- **Arbeidsverzuim**
In de (ontwerp)begroting is rekening gehouden met een arbeidsverzuim van 5%. Het ingezette beleid om het verzuim onder controle te houden en waar mogelijk te reduceren zal in 2019 verder worden voortgezet.

4.4 Overige Paragrafen

De overige verplichte paragrafen zoals verbonden partijen, lokale heffingen en grondbeleid zijn niet van toepassing op de ODRU.

Voor onze eigenaar gemeenten hebben we in bijlage 5 een overzicht opgesteld met de belangrijkste kengetallen die overgenomen kunnen worden in de paragraaf verbonden partijen.

5 (ontwerp)begroting 2019, meerjarenbegroting 2020 – 2022

5.1 Overzicht van de baten en lasten 2019

Vanuit de voorschriften van de BBV onderkennen wij vier taakvelden waarin we de baten en lasten kunnen verdelen. Dit zijn:

- Volksgezondheid & Milieu (V&M); hieronder vallen alle taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en de adviestaken
- Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV); hieronder vallen alle bouwtaken en advisering op het gebied van RO
- Onderwijs; hieronder vallen de taken op het gebied van Natuur- en Milieu Educatie (NDC)
- Overhead; hieronder vallen de werkzaamheden en lasten m.b.t. de overhead. In 2019 vormt de voorbereiding/implementatie van de omgevingswet een belangrijk onderdeel van de overheadkosten.

Overzicht van Baten en Lasten 2019 (per programma in euro's)	Baten	Lasten	Saldo
V&M (Milieu taken)	10.565.271	6.425.375	4.139.896
VHROSV (Bouwen en RO)	1.180.898	968.300	212.598
Onderwijs (Natuur- en Milieu Educatie)	730.681	583.950	146.731
Overhead *)	-	4.579.285	-4.579.285
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Onvoorzien	-	5.000	-5.000
Geraamd saldo van baten en lasten	12.476.850	12.561.910	-85.060
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	-	120.759	120.759
Geraamd resultaat			35.699

TABEL 12: OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2019 PER PROGRAMMA

*) OVERHEAD INCL. INCIDENTELE LASTEN UITVOERING KOERS

5.2 Toelichting op overzicht van baten en lasten

Uit het overzicht, conform de eisen uit het BBV, van baten en lasten komt naar voren dat ruim 50% van de kosten, ofwel ruim € 6,4 miljoen van de totale kosten direct wordt besteed aan de uitvoering van taken van op het gebied van Volkshuisvesting en Milieu. Dit betreft voornamelijk vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast wordt € 970.000,- besteed aan VHROSV voor ODRU gaat het dan om bouw- en RO-taken. Tot slot wordt er ook nog voor een bedrag van bijna € 585.000 besteed aan onderwijstaken. Voor ODRU gaat het om taken voor Natuur- en Milieu Educatie.

Onder de overhead vallen niet alleen de personele kosten van overhead maar ook van IT, huisvesting en anderen kosten zoals beschreven in de notitie overhead conform het BBV. In 2019 zijn de kosten voor overhead incidenteel hoger. De reden hiervoor is de incidentele last voortvloeiend uit het programma Omgevingswet. Zie voor nadere informatie tabel 13.

Lasten (in euro's)	V&M Milieu	VHROSV Bouwen/RO	Onderwijs NDC	Overhead	Totaal
Directe personeelskosten	6.152.125	925.000	415.000	2.256.525	9.748.650
Inhuur derden	-	-	-	125.000	125.000
Indirecte personele lasten	258.250	43.300	30.450	354.400	686.400
Bestuurskosten	-	-	-	77.500	77.500
Algemene kosten	15.000	-	75.000	580.000	670.000
Huisvestingskosten	-	-	58.500	517.500	576.000
Kapitaallasten	-	-	5.000	356.000	361.000
Diversen	-	-	-	5.000	5.000
Totaal lasten	6.425.375	968.300	583.950	4.271.925	12.249.550

Baten (in euro's)	V&M Milieu	VHROSV Bouwen/RO	Onderwijs NDC	Overhead	Totaal
Directe personele baten	105.000	-	-	-	105.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	10.395.271	1.180.898	684.681	-	12.260.850
Baten aanvullende opdrachten	-	-	-	-	-
Overige goederen en diensten	65.000	-	45.000	-	110.000
Huisvestingsbaten	-	-	1.000	-	1.000
Kapitaalbaten	-	-	-	-	-
Diversen	-	-	-	-	-
Totaal baten	10.565.271	1.180.898	730.681	-	12.476.850
Structureel saldo van baten en lasten	4.139.896	212.598	146.731	-4.271.925	227.300

Incidentele lasten Uitvoering Koers	-	-	-	312.360	312.360
Incidentele baten Uitvoering Koers	-	-	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	-	-	-312.360	-312.360

Geraamde totaal saldo van baten en lasten	4.139.896	212.598	146.731	-4.584.285	-85.060
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	-	-	-	120.759	120.759
Geraamd gerealiseerd resultaat	4.139.896	212.598	146.731	-4.463.526	35.699

TABEL 13: OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2019 NAAR PROGRAMMA EN KOSTENSOORT

5.2.1 Lasten

5.2.1.1 Directe personeelskosten

De kosten bestaan uit salaris- en sociale lasten vast personeel en bedragen bijna € 9,8 miljoen. Bij de berekening van deze lasten is uitgegaan van de gewijzigde formatie ten opzichte van 2018, te weten 128,50 fte. Verder zijn de eindschaal niveaus voor 2019 inclusief cao wijzigingen aangehouden. Reden om te kiezen voor de eindschaal niveaus is dat ca 80% van de medewerkers is ingeschaald op eindschaal niveau. De resterende ruimte wordt uit veiligheidsoverwegingen aangehouden voor de opvang van overuren, consignatietoeslag, piketdienst en verkoop van verlof ed. In 2019 houden we rekening met een stijging van cao en sociale lasten met 2,0%. Voor nadere gegevens: zie bijlage 1 formatieoverzicht. De salarislasten voor de overhead komen op bijna 2,25 miljoen (ruim 23%) en blijven daarmee onder de norm van 25%.

5.2.1.2 Inhuur derden

Hieronder vallen de inhuurkosten van medewerkers en uitbesteden van werk aan derden. Voor 2019 zijn deze naar raming € 125.000. De hoogte van deze begrotingspost is minimaal, immers de vaste formatie is nauwkeurig afgestemd op de DVO. Bij vaststelling van de UVP's over 2019 kan verhoging ervan aan de orde zijn. Bijstelling van het budget dient te gebeuren via begrotingswijziging.

Het ICT systeembeheer is uitbesteed aan een extern gespecialiseerd bedrijf. De jaarlijkse kosten voor deze dienst bedragen € 60.000. Daarnaast is nog € 65.000 budget opgenomen voor inhuur van medewerkers vanwege invulling van vacatureuime en voor overige overheadtaken.

5.2.1.3 Indirecte personeelskosten

Indirecte personeelskosten bestaan uit: opleidingskosten, reiskosten woon- werk verkeer, verzekering personeel, personeelsadministratie, OR kosten en overige kosten. Voor 2019 bedragen deze naar verwachting € 686.400. Dit is ca € 23.000 hoger dan het niveau van de begroting 2018. Met name de toevoeging van structurele kosten vanuit de taakoverdracht door de gemeente Renswoude en kosten voor ICT ondersteuning en de voorziening in vacatures is naar boven bijgesteld.

Een aantal kosten heeft betrekking op zowel de uitvoerende taken als overhead. Het gaat hierbij o.a. om de kosten voor opleiding en reiskosten. Er is ook een aantal kosten die alleen betrekking hebben op de overhead zoals: personele administratie, ICT ondersteuning, ARBO kosten, lease auto's, verzekering personeel en kosten OR.

5.2.1.4 Bestuurskosten

Het budget is verhoogd met € 7.500 ten opzichte van 2018 en komt uit op € 77.500. De verhoging heeft betrekking op de bestuurskosten en de externe advieskosten. De accountantskosten blijven ongewijzigd t.o.v. 2018. De bestuurskosten vallen onder de overhead.

5.2.1.5 Algemene kosten

Onder deze post zijn o.a. kantoorartikelen, telefonie-, internet, porto- en licentiekosten verantwoord. Het beschikbare budget is met € 670.000 iets hoger dan de bijgestelde begroting 2018 (662.500,-). De kosten zijn voor het grootste deel (€ 583.500) toe te rekenen aan de overhead.

5.2.1.6 Huisvestingskosten

De kosten voor huisvesting in 2019 stijgen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2018 met een bedrag € 66.500 tot een totaalbedrag van € 576.000. Een deel van de kosten is direct toe te rekenen aan de NDC-locaties. De meeste kosten staan opgenomen als overheadkosten. De stijging komt voor uit het DB besluit van februari 2018 om 1/3 extra etage te huren in het provincie huis.

5.2.1.7 Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn naar raming € 361.000 in 2019. Het bedrag is nagenoeg ongewijzigd t.o.v. 2018. De laatste jaren is er een tendens dat software bij de leverancier wordt geplaatst. Dit heeft tot gevolg dat er minder hoeft te worden geïnvesteerd in hardware (storage, opslag en servers). Belangrijk voordeel is dat de bedrijfszekerheid toeneemt. De licentiekosten nemen als gevolg hiervan wel toe. Deze zijn opgenomen als onderdeel van de algemene kosten. Conform de gehanteerde uitgangspunten blijven de investeringen binnen de 3% van de kosten. Een staat van activa is opgenomen in bijlage 2. Bij het taakveld onderwijs is een bedrag opgenomen van € 5.000,- dit betreft de afschrijving van een verbouwing van NDC locatie 'De Boswerf'.

5.2.1.8 Diversen

Conform de voorschriften vanuit de BBV is voor de post onvoorzien in 2019 een bedrag opgenomen van € 5.000.

5.2.2 Baten

5.2.2.1 Directe personele baten

De post directe baten is in 2018 geraamd op € 105.000. Deze raming is gebaseerd op ervaringen uit vorige jaren en betreft voornamelijk ziektebewakingen en doorbelasting van interne personele kosten.

5.2.2.2 Gemeentelijke bijdragen eigenaar gemeenten

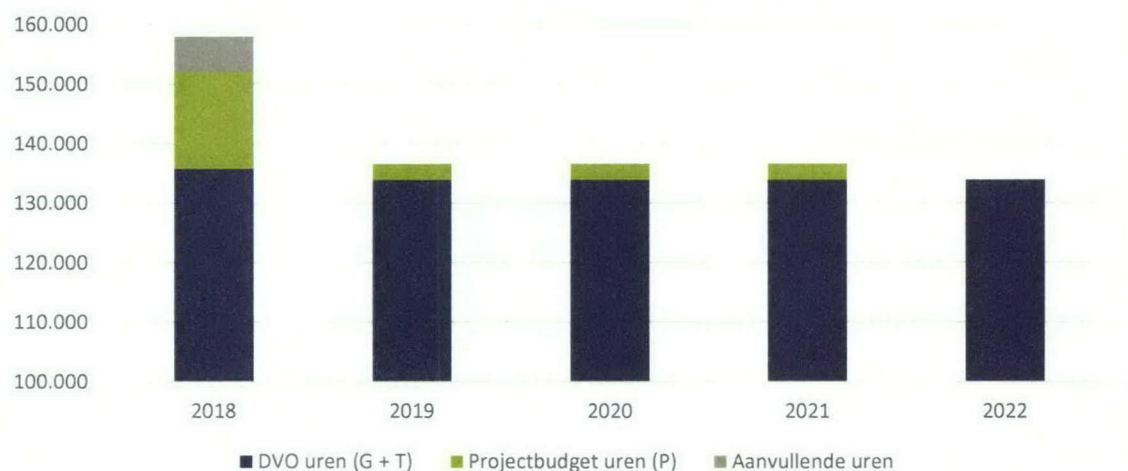
Bij de berekening van de gemeentelijke bijdragen, die in totaal ruim € 12,25 miljoen omvatten, is uitgegaan van 136.611 contracturen. Dit zijn de DVO, plus de meerjarige gecontracteerde uren. De gegarandeerde, tijdelijke en de projecturen worden gefactureerd tegen het uurtarief van € 89,75.

Bijlage 3 bevat de raming van 136.611 uur, die is verdeeld over de eigenaar gemeenten conform de contracten. Het totaal aantal uren van de eigenaar gemeenten voor het jaar 2019 en volgende jaren bedraagt:

Uur type / jaar	2018*	2019	2020	2021	2022
DVO uren (G + T)	135.822	133.888	133.888	133.888	133.888
Projectbudget uren (P) en balansuren (B)	16.198	2.723	2.723	2.723	-
Totaal gemeenten	152.020	136.611	136.611	136.611	133.888
Externe veiligheid (PUEV)	1.780	-	-	-	-
Aanvullende uren	4.200	-	-	-	-
Totaal	158.000	136.611	136.611	136.611	133.888

TABEL 14: OVERZICHT MEERJARIGE CONTRACTUREN

* AANTAL UREN IN 2018 IS OP BASIS VAN DE BIJGESTELDE BEGROTING 2018

FIGUUR 5: AANTAL UUR PER CONTRACTTYPE

5.2.2.3 Aanvullende opdrachten

In 2019 zijn er geen aanvullende uren begroot. Tot 2018 werden jaarlijks de externe veiligheid (PUEV) uren op deze post begroot. Bij de opstelling van deze (ontwerp)begroting was er nog geen duidelijkheid over het vervolg van de uitvoering van de PUEV taken en de financiering ervan.

5.2.2.4 Overige goederen en diensten

Voor deze niet uren gerelateerde opbrengsten is in 2018 € 110.000 geraamd. Voor Volkshuisvesting en Milieu gaat het voornamelijk om overige projectinkomsten en voor onderwijs gaat het om inkomsten vanuit de diverse NDC-locaties.

5.2.2.5 Huisvestingsbaten

Dit betreft verhuur van de NDC-locatie 'De Boswerf'.

5.3 Toelichting op de financiële positie

Investerings

Voor IT is een aantal speerpunten gedefinieerd. Deze speerpunten zijn met name gericht op het inrichten en ontwikkelen van een IT-cluster binnen ODRU, het voorbereiden van de infrastructuur op toekomstige ontwikkelingen en het gereedmaken van de informatiehuishouding op onder andere Omgevingswet en Archiefinspectie. Het merendeel van de speerpunten is vertaald naar acties die reeds zijn gestart, maar doorlopen in de komende jaren.

Zoals al eerder gemeld is op dit moment de tendens om software meer onder te brengen bij leveranciers. Hierdoor is in de (ontwerp)begroting 2019 het investeringsbudget niet gewijzigd t.o.v. 2018. Historisch gezien is dit een laag niveau. Naast nieuwe investeringen zijn er de komende jaren vervangingsinvesteringen nodig. Het algemene investeringsplan houdt hier rekening mee.

Bijlage 2 gaat over de vaste activa en investeringen. Omdat exacte investeringsbedragen per onderdeel nog niet bekend zijn, is een stelpost opgenomen. Deze is vastgesteld op basis van ervaringscijfers. Wanneer door groei van de organisatie aanvullende investeringen nodig zijn, zal dit worden geformaliseerd via een begrotingswijziging.

5.4 Meerjarenbegroting 2020-2022

De totale kosten in 2019 dalen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2018. De reden is dat in de bijgestelde begroting 2018 ook aanvullende opdrachten zijn opgenomen waar onzekerheid over bestaat in 2019.

Volgens het huidige inzicht waarover zekerheid bestaat zullen de komende jaren de kosten en baten ongeveer gelijk blijven. In 2022 loopt het contract met gemeente De Bilt af voor wat betreft de Handhavingstaken (P-uren). Dit is terug te vinden in de lagere baten en lasten in 2022.

Naast mogelijk afname van taken bestaat er ook een reële kans dat er taken worden overgedragen aan ODRU. In de meerjarenbegroting is daarmee geen rekening gehouden. Wanneer een taakoverdracht plaatsvindt, zullen mogelijke aanpassingen in de begroting via een begrotingswijziging aan het bestuur worden voorgelegd.

(ontwerp)Begroting 2019

Lasten (in euro's)	Bijgestelde begr. 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Directe personeelskosten	9.477.300	9.748.650	9.748.650	9.748.650	9.568.650
Inhuur derden	1.623.500	125.000	125.000	125.000	125.000
Indirecte personele lasten	887.750	686.400	686.400	686.400	678.650
Bestuurskosten	70.000	77.500	77.500	77.500	77.500
Algemene kosten	662.500	670.000	670.000	670.000	663.000
Huisvestingskosten	509.500	576.000	576.000	576.000	576.000
Kapitaallasten	362.500	361.000	361.000	361.000	361.000
Diversen	25.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal lasten	13.618.050	12.249.550	12.249.550	12.249.550	12.054.800

Baten (in euro's)	Bijgestelde begr. 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Directe personele baten	105.000	105.000	105.000	105.000	105.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	12.997.627	12.260.850	12.260.850	12.260.850	12.016.450
Baten aanvullende opdrachten	511.350	-	-	-	-
Overige goederen en diensten	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
Huisvestingsbaten	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Kapitaalbaten	-	-	-	-	-
Diversen	-	-	-	-	-
Totaal baten	13.724.977	12.476.850	12.476.850	12.476.850	12.232.450
Structureel saldo van baten en lasten	106.927	227.300	227.300	227.300	177.650

Incidentele lasten Uitvoering Koers	714.046	312.360	193.900	-	-
Incidentele baten Uitvoering Koers	442.250	-	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-271.796	-312.360	-193.900	-	-

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	-164.869	-85.060	33.400	227.300	177.650
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	164.869	120.759	193.900	-	-
Geraamd gerealiseerd resultaat	-	35.699	227.300	227.300	177.650

TABEL 15: MEERJARENBEGRADING 2020-2022

5.5 Productbegroting

In navolging van de PDC hebben wij de financiële vertaling hiervan gemaakt naar de uniforme taakvelden, conform de BBV. De PDC bestaat uit 27 producten. De producten/diensten bestaan enerzijds uit standaardproducten (afgerekend tegen een vaste prijs) en anderzijds uit maatwerkproducten (afgerekend tegen een variabele prijs).

De productbegroting die is opgenomen (zie tabel 16 productbegroting) is ter indicatie en geeft inzicht in de wijze waarop ODRU (financiële) invulling geeft aan de PDC. De baten en lasten verdeling naar product is gebaseerd op de uitgangspunten van de vastgestelde UVP's 2018. In deze tabel zijn ook de overhead kosten toegerekend aan de producten. Het geraamd totaal van baten en lasten sluit aan met de begroting zoals weergegeven in tabel 13.

Programma	Product	Product omschrijving	Baten (in euro's)	Lasten (in euro's)	Saldo (in euro's)
<i>Volksgezondheid & Milieu</i>					
	02.A	02 ROM	776.607	762.263	14.343
	03.A	03 Wabo Milieu	5.780.904	5.674.134	106.770
	04.E	04 Geluid	356.810	350.220	6.590
	05.E	05 Lucht	68.389	67.126	1.263
	06.A	06 Infra & Milieu	85.193	83.619	1.573
	07.E	07 Bodem	768.798	754.598	14.199
	08.E	08 Water	1.719	1.688	32
	09.E	09 Archeologie	153.504	150.669	2.835
	10.E	10 Cultuurhistorie	30.326	29.765	560
	11.E	11 Ecologie	391	384	7
	12.E	12 Duurzaam bouwen	29.309	28.768	541
	13.E	13 Klimaat en Energie	431.990	424.012	7.979
	14.E	14 Externe Veiligheid	32.053	31.461	592
	15.E	15 Asbest	57.061	56.007	1.054
	16.E	16 Beleid DRB	440.037	431.910	8.127
	17.I	17 Horeca	113.330	111.237	2.093
	18.A	18 Juridisch advies	389.235	382.046	7.189
	19.I	19 GIS/Geoloket	70.265	68.967	1.298
	23.E	23 Duurzaamheidscampagnes	174.534	171.310	3.224
	24.E	24 Overig	-	-	-
	25.C	25 Relatiemanagement	398.153	390.799	7.354
	26.E	26 Regionale samenwerking	236.664	232.293	4.371
		Baten en lasten niet product gerelateerd	170.000	170.000	-
		Totaal Volksgezondheid & Milieu	10.565.271	10.373.276	191.994
<i>VHROSV (Bouwen en RO)</i>					
	27.A	27 Wabo Bouw	1.180.898	1.159.088	21.810
		Totaal VHROSV (Bouwen en RO)	1.180.898	1.159.088	21.810

(ontwerp)Begroting 2019

<i>Onderwijs (Natuur- en Milieu Educatie)</i>				
20.E	20 Natuur- en Milieu Educatie	437.973	429.884	8.089
21.E	21 Educatieve natuur recreatie	229.005	224.776	4.230
22.E	22Wijkinitiatieven en participatie	63.702	62.526	1.177
Totaal Onderwijs (Natuur- en Milieu Educatie)		730.681	717.186	13.495
Structureel saldo van baten en lasten		12.476.850	12.249.550	227.300

TABEL 16: PRODUCTBEGROTING 2019

6 Uitvoering Koers & Omgevingswet

6.1 Inleiding

Het programma voor de Uitvoering Koers heeft zijn vervolg in 2018. In de tweede helft van 2018 wordt een integrale evaluatie van het programma uitgevoerd als basis voor de Koers vanaf 2019. Het programma Omgevingswet loopt als enige programma door na 2018, omdat de nieuwe wet- en regelgeving is uitgesteld tot 2021. In de Kadernota 2021 zullen we ingaan op de structurele impact voor ODRU en de gemeenten.

Voor de dekking van de incidentele lasten, lees de kosten van de Koers, is bij de jaarrekening over 2016 een bestemmingsreserve ingesteld. Deze wordt gevoed vanuit de exploitatieresultaten en een incidentele bijdrage. De incidentele bijdrage voor 2018 is in de begroting 2018 opgenomen. In 2017 zijn een aantal projecten later van start gegaan of uitgesteld, hierdoor wordt het benodigde budget voor 2018 en 2019 gewijzigd. Het totaal van de incidentele lasten is niet gewijzigd.

Vanaf 2019 is de bestemmingsreserve Uitvoering Koers alleen nog maar beschikbaar voor de Omgevingswet. Het is mogelijk dat voor de afronding van de andere programma's, in het bijzonder processen, in het begin van 2019 middelen uit de bestemmingsreserve benodigd zijn. Dit vanwege overloop van activiteiten in de laatste paar maanden van 2018 naar begin 2019. Deze middelen passen binnen het totale budget van Uitvoering Koers.

De totale incidentele gemeentelijke bijdrage die was voorzien voor 2018 en 2019 bedroeg € 750.000. Door de gunstige resultaatontwikkelingen zoals opgenomen in deze (ontwerp)begroting is alleen de incidentele bijdrage à € 442.250 voor het jaar 2018 benodigd. Er wordt dus geen incidentele bijdrage gevraagd voor 2019 aan de gemeenten. In tabel 5 is het overzicht opgenomen van de verloop van de bestemmingsreserve Uitvoering Koers. De voorbereiding op de Omgevingswet is in de volgende paragraaf toegelicht.

Programma (in euro's)	Totaal budget	Realisatie 2017	2018	2019	2020
<i>Voorbereid zijn op de toekomst</i>					
Programma Omgevingswet	1.089.725	160.305	345.160	351.360	232.900
Programma Toekomstscenario's en Robuustheid	76.300	40.950	35.350	-	-
<i>Verbeteren kwaliteit van dienstverlening</i>	-				
Programma Processen	346.168	134.968	211.200	-	-
Programma Nabijheid	156.000	67.099	88.901	-	-
Programma #Omgevingsbewust toezicht	147.000	77.840	69.160	-	-
Coördinator organisatieontwikkeling	125.146	70.871	54.275	-	-
Programma Strategisch personeelsbeleid	71.100	71.100	-	-	-
Subtotaal	2.011.439	623.132	804.046	351.360	232.900
Dekking uit interne uren	-294.000	-126.000	-90.000	-39.000	-39.000
Totaal benodigde middelen	1.717.439	497.132	714.046	312.360	193.900

TABEL 17: BENODIGDE INCIDENTELE MIDDELEN UITVOERING KOERS & OMGEVINGSWET

6.2 Voorbereiding op de Omgevingswet

De Omgevingswet (invoering 2021) heeft voor ODRU en de bij haar aangesloten gemeenten veel gevolgen in de samenwerking. Het gaat om een verregaande verandering in onze rollen en verantwoordelijkheden in het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. We moeten ons hierop samen met de gemeenten voorbereiden.

In 2019 gaan we verder waar we in 2017 mee zijn gestart: verbinden met gemeenten en partners om te bepalen hoe we kunnen en willen samenwerken onder de Omgevingswet. Binnen het programma richten we ons op het verdiepen van samenwerking en kennis en het uitproberen in de breedte. De projecten geven hier uitvoering aan.

Onderbouwing van de kosten

De raming uit het door het AB vastgestelde implementatieprogramma is goed tegen het licht gehouden. Door het uitstel van de invoering zijn de kosten verdeeld over vier jaar in plaats van de eerdere drie jaar.

De voorbereiding op de Omgevingswet draagt er zorg voor dat ODRU en gemeenten klaar zijn voor de Omgevingswet op het moment van inwerkingtreding. Concreet betekent dit dat gemeenten voor dat geld krijgen:

- Gemeenten en ODRU erkennen en herkennen een veranderde rol van ODRU als gevolg van de Omgevingswet;
- Duidelijkheid over welke taken onder de Omgevingswet onder bevoegd gezag van de gemeente vallen;
- Overleg over welke taken onder Omgevingswet wel/niet door ODRU worden uitgevoerd en indien nodig een tijdige overdracht;
- Duidelijkheid over de rol en positie van ODRU in de processen rondom Omgevingsvisies en Omgevingsplannen;

Regionale afstemming over de invulling van Omgevingsvisies en Omgevingsplannen;

- IT-systemen bij ODRU zijn 'Omgevingswetproof';
- Medewerkers van ODRU hebben voldoende kennis en beheersen voldoende vaardigheden om producten te kunnen leveren in de geest van de Omgevingswet.

Het is ook duidelijker geworden over welke aspecten van de Omgevingswet er nu onvoldoende informatie beschikbaar is om een raming van de kosten te kunnen maken. Het gaat om:

- a) De gevolgen voor informatievoorziening en investeringen in informatie en IT. Het tijdspad voor de invoering van het Digitaal Stelsel Omgevingswet is 2024. We volgen actief de ontwikkelingen maar er is nog geen zicht op het inhoudelijk plan vanuit het Rijk en de gevolgen die het heeft.
- b) Onvoorziene ontwikkelingen bij de verdere implementatie, mede als gevolg van bijvoorbeeld de landelijke verkiezingen. Op het moment dat dit leidt tot aan herziening van bijvoorbeeld werkprocessen of de verdeling van taken gaat dit leiden tot meerkosten.

Het is onzeker of het (bijgestelde) totaalbedrag van € 1.089.000 over de jaren 2017-2020 voldoende zal zijn. Pas op het moment dat duidelijkheid ontstaat over de bovengenoemde punten kunnen we een nieuwe kostenraming afgeven en zal dit financieel verwerkt worden in de begroting. De komst van de ingrijpende Omgevingswet is een externe factor waarvoor het AB nu incidenteel voor de financiering via een bestemmingsreserve heeft ingesteld.

7 Geprognosticeerde balans 2019 - 2022

Balans - Activa (in euro's)	Balans 2018	Balans 2019	Balans 2020	Balans 2021	Balans 2022
<u>Vaste activa</u>					
<i>Materiele vaste activa</i>					
- Investerings met een economisch nut:					
- Verbouwingen	27.500	22.500	17.500	12.500	7.500
- Apparaten /installaties	512.273	601.625	660.033	688.970	703.294
	539.773	624.125	677.533	701.470	710.794
<u>Vlottende activa</u>					
<i>Uitzetting rente looptijd < 1jaar</i>					
- Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	2.900.000	2.900.000	2.900.000	2.900.000	2.900.000
- Vorderingen Overige instanties	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
- Uitzetting in 's Rijks schatkist	2.861.240	2.670.827	2.629.819	2.812.182	2.959.508
	5.781.240	5.590.827	5.549.819	5.732.182	5.879.508
<i>Liquide middelen</i>					
- Kassaldo	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
- Banksaldo	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
	251.500	251.500	251.500	251.500	251.500
<i>Overlopende activa</i>					
- Overige nog te ontvangen bedragen, en vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal Activa	6.672.513	6.566.452	6.578.852	6.785.152	6.941.802

TABEL 18A: GEPROGNOSTICEERDE BALANS 2019-2022 - ACTIVA

(ontwerp)Begroting 2019

Balans - Passiva (in euro's)	Balans 2018	Balans 2019	Balans 2020	Balans 2021	Balans 2022
Eigen vermogen					
<i>Reserves</i>					
- Algemene reserve	565.853	565.853	601.552	828.852	1.056.152
- Bestemmingsreserve Uitvoering Koers	314.660	193.900	-	-	-
<i>Saldo rekening</i>					
- Nog te bestemmen resultaat	-	-	-	-	-
- Gerealiseerde resultaat	-	35.699	227.300	227.300	177.650
	880.513	795.452	828.852	1.056.152	1.233.802
Voorzieningen					
- Voorziening boventalligen	253.500	149.000	106.500	66.000	25.500
Vlottende passiva					
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr</i>					
- Rekening courant BNG	-	-	-	-	-
- Crediteuren	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
- Belastingen (BTW) en Premies	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
	2.100.000	2.100.000	2.100.000	2.100.000	2.100.000
<i>Overlopende passiva</i>					
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.400.000	3.400.000	3.400.000	3.400.000	3.400.000
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (huurkorting)	117.000	96.000	75.000	54.000	33.000
	3.692.000	3.671.000	3.650.000	3.629.000	3.608.000
Totaal Passiva	6.672.513	6.566.452	6.578.852	6.785.152	6.941.802

TABEL 18B: GEPROGNOSTICEERDE BALANS 2019-2022 - PASSIVA

7.1 Toelichting op de geprognosticeerde balans

De verwachting is dat ODRU de komende jaren financieel gezien in een stabiele situatie zal verkeren. Het beleid is erop gericht om een stabiel investerings- en afschrijvingsbeleid te volgen en de opgenomen voorziening aan te wenden voor de doelen waarvoor zij zijn bestemd. De verwachting is dat er geen (langlopende)leningen nodig zullen zijn. Eventuele kortdurende liquiditeitstekorten kunnen tijdelijk worden opgevangen met de kredietfaciliteiten van de BNG.

7.1.1 Activa

7.1.1.1 Materiële vaste activa

De balanswaarde van materiële vaste activa stijgt in 2019 naar verwachting tot ruim € 624.000 en zal daarna doorstijgen tot ca € 710.000 in 2022. Met name IT-vervangingsinvesteringen dragen bij aan deze stijging.

ODRU streeft naar een ideaalcomplex waarbij er een evenwicht bestaat tussen afschrijvingen en investeringen. Voor de komende jaren wordt gestreefd naar een bedrag per jaar van € 360.000. De kantoorinrichting meubilair en dergelijke is niet in de staat van vaste activa opgenomen omdat deze door de verhuurder (provincie Utrecht) zijn aangeschaft. De inrichting voldoet nog aan de gestelde eisen en zal op termijn als vervangingsinvestering worden opgenomen.

7.1.1.2 Vlottende activa

De balanswaarde van vlottende activa zullen naar verwachting de komende jaren uitkomen op circa 5,6 miljoen. Een belangrijk onderdeel vormen de verplichte "uitzettingen" in 's Rijks schatkist.

Verder is de verwachting dat de liquide middelen en de overlopende activa met respectievelijk € 251.500 en € 100.000 niet in waarde zullen veranderen op de balans.

7.1.2 Passiva

7.1.2.1 Eigen vermogen

De verwachting is dat er de komende jaren geen grote wijzigingen zullen optreden in het eigen vermogen. Het voorstel is om het behaalde resultaat 2017 op te nemen als bestemmingsreserve Uitvoering Koers. Deze bestemmingsreserve zal in 2018 voor het grootste deel worden ingezet voor de Uitvoering Koers waardoor er naar verwachting per eind 2018 een saldo resteert van ruim € 314.660. De bedoeling is dat ook een deel van het geraamde resultaat van 2019 voor dit doel wordt ingezet. Vanaf 2020 is het de bedoeling dat het bedrijfsresultaat weer wordt ingezet om het weerstandsvermogen (algemene reserve) te versterken. In tabel 5 is het verloop van de bestemmingsreserve Uitvoering Koers weergegeven.

De komende verwachte exploitatieresultaten vanaf 2020 worden op voorstel van het AB aan de algemene dan wel de bestemmingsreserves toegevoegd voor bijvoorbeeld innovatie. Zodra het eigen vermogen /de weerstandscapaciteit groter is dan noodzakelijk wordt het overschot uitgekeerd aan de eigenaren.

7.1.2.2 Voorzieningen

In de (ontwerp)begroting 2019 is een voorziening boventalligen op de balans opgenomen. Deze voorziening bestaat uit twee delen te weten een deel heeft betrekking op boventalligen vanuit de reorganisatie uit 2014 en een deel heeft betrekking op de organisatiewijziging uit 2017. De verwachting is dat de voorziening de komende jaren kan worden afgebouwd doordat boventallige medewerkers elders een werkkring vinden. Vanuit de organisatie zal getracht worden om boventallige medewerkers hierbij zo goed mogelijk te begeleiden.

7.1.2.3 Vaste Schuld

De verwachting is dat de komende jaren geen lening(en) nodig zijn voor de financiering van ODRU.

7.1.2.4 Overlopende passiva

De verwachting is dat er bij de vlottende passiva geen grote wijzigingen zullen plaatsvinden.

Onder overige vooruit ontvangen bedragen is de huurkorting opgenomen die is ontvangen van de provincie Utrecht. ODRU heeft in 2014 per 1 juli 2014 een huurovereenkomst afgesloten voor de periode van 10 jaar. In het contract is opgenomen dat over het eerste jaar (01-07-2014 t/m 30-06-2015) geen huur hoeft te worden betaald. Conform advies van de accountant is de huurkorting verdeeld over de gehele huurperiode van 10 jaar. Het gevolg hiervan is dat de korting als overlopende passiva is opgenomen. Vanaf 2016 wordt deze korting aangewend ten gunste van de huurkosten en loopt deze evenredig af in de jaren.

7.2 Waarderingsgrondslagen

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale, c.q. inbreng waarde. De (ontwerp)begroting is opgesteld in euro's.

Investerings worden gewaardeerd tegen de werkelijke verkrijgingprijs, zijnde de aanschafwaarde exclusief BTW en eventueel verminderd met ontvangen bijdragen van derden, verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen op basis van de te verwachten economische en/of technische levensduur en met inachtneming van de bepalingen uit de financiële verordening van de Omgevingsdienst zoals vastgesteld door het AB d.d. 28 september 2017.

Op grond van het bovenstaande, en met inachtneming van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, worden de materiële vaste activa lineair afgeschreven in:

- 15 jaar : Technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar : Verbouwingen; kantoormeubilair;
- 3 – 5 jaar : Software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 5.000 worden niet afzonderlijk geactiveerd.

Activa worden voor 50% van de werkelijke jaarafschrijving afgeschreven in het jaar van aanschaf en/of technische/economische ingebruikname. Er wordt géén rekening gehouden met een restwaarde.

7.2.1 Europese Economische en Monetaire Unie (EMU) saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV vanaf 2018 een geprognoseerde balans voorgeschreven. Dit betekent dat met ingang van 2018 in de (ontwerp)begroting een geprognoseerde (meerjaren)balans per 31 december is opgenomen.

Het EMU-saldo is een saldo op kasbasis en gemeenten hanteren een stelsel van baten en lasten. Toch is beheersing van het EMU-saldo de afgelopen jaren steeds prominenter op de agenda komen te staan. Op grond van de in Europa gemaakte afspraken is in economisch slechte tijden een EMU-tekort toegestaan (de overheidsschuld mag groeien), maar in economisch goede tijden moet de overheidsschuld afnemen, en daarvoor is een EMU-overschot nodig. Rijk en decentrale overheden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de beheersing van het Nederlandse EMU-tekort. De uitsplitsing van deze macronorm naar de verschillende overheidslagen is dan ook een discussie tussen Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen die nog volop gaande is. De uitkomst ervan beïnvloedt met name de ruimte die gemeenten hebben om investeringen te doen.

Bijlage 1 Formatieoverzicht 2019

Formatieoverzicht Begroting 2019		Totale formatie 2019	
Organisatie	Aantal FTE	kosten 2019	
Managementteam en controller	6,40	€	745.275
Totaal management	6,40	€	745.275
Bestuursondersteuning	2,55	€	173.250
Human Resources	2,56	€	187.300
Communicatie	1,50	€	128.900
Planning & Control	3,89	€	272.450
Bedrijfsbureau	16,37	€	1.006.700
Bedrijfsbureau - uitvoering	-5,17	€	-257.350
Totaal Staf en ondersteuning	21,70	€	1.511.250
Relatiemanagement	2,69	€	209.400
Integraal Toezicht & Handhaving	30,98	€	2.340.775
Beleid & Vergunningen	34,62	€	2.556.300
Expertise & Advies	26,94	€	2.128.300
Bedrijfsbureau - uitvoering	5,17	€	257.350
Totaal Uitvoering	100,40	€	7.492.125
Totaal ODRU	128,50	€	9.748.650

Per uniform taakveld	Aantal FTE	kosten 2019	
V&M (milieu)	80,84	€	6.152.125
VHROSV (Bouwen en RO)	12,65	€	925.000
Onderwijs (NDC)	6,91	€	415.000
Overhead	28,10	€	2.256.525
Totaal	128,50	€	9.748.650

Bijlage 2 Staat van activa

Jaar van aanschaf	Omschrijving	Aanschaf waarde	Afschrijving termijn	Afschrijving 2018	Boekwaarde eind 2018	Afschrijving 2019	Boekwaarde eind 2019
<i>Investerings verbouwingen</i>							
2014	Verbouwing NDC Locatie 'de Boswerf'	50.000	10	5.000	27.500	5.000	22.500
Totaal Investerings verbouwingen				5.000	27.500	5.000	22.500
<i>Investerings apparaten/installaties</i>							
2010	Geluidsmeter	8.334	10	1.042	1.563	1.042	521
2012	Investerings ICT	28.675	5	-	-	-	-
2012	Investerings SquitXo/DecosD5	152.070	5	-	-	-	-
2013	Investerings SquitXo/DecosD5	319.336	5	31.934	-	-	-
2014	Investerings Kantoorautomatisering(KA)	434.327	3	-	-	-	-
2014	Investerings Applicatielandschap(AL)	485.275	5	97.055	48.527	48.527	-
2015	Investerings Kantoorautomatisering(AL)	319.463	5	63.893	95.839	63.893	31.946
2017	Geluidsmeter	12.876	10	1.288	10.944	1.288	9.657
2017	Investerings software (office365/Join/HR)	53.880	5	10.776	37.716	10.776	26.940
2017	Investerings Laptops & dockingstations	45.368	3	15.123	22.684	15.123	7.561
2018	Vervangingsinvesteringen 2018 - IT	300.000	3	50.000	250.000	100.000	150.000
2018	Vervangingsinvesteringen 2018 - Overig	50.000	5	5.000	45.000	10.000	35.000
2019	Vervangingsinvesteringen 2019 - IT	300.000	3	-	-	50.000	250.000
2019	Vervangingsinvesteringen 2019 - Overig	100.000	5	-	-	10.000	90.000
Totaal apparaten/installaties				276.109	512.273	310.648	601.625
TOTAAL				281.109	539.773	315.648	624.125

Bijlage 3 Urenoverzicht eigenaar gemeenten

Gemeenten	DVO (G)	T projecten	P projecten	A projecten	Totaal uren	Bijdrage per gemeente
Gemeente Bunnik	4.359				4.359	€ 391.220
Gemeente De Bilt	4.554		2.723		7.277	€ 653.111
Gemeente De Ronde Venen	12.142				12.142	€ 1.089.745
Gemeente IJsselstein	19.346				19.346	€ 1.736.304
Gemeente Montfoort	13.135				13.135	€ 1.178.866
Gemeente Oudewater	4.046				4.046	€ 363.129
Gemeente Renswoude	3.310				3.310	€ 297.073
Gemeente Rhenen	2.417				2.417	€ 216.926
Gemeente Stichtse Vecht	15.128				15.128	€ 1.357.738
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	10.178				10.178	€ 913.476
Gemeente Veenendaal	5.793	1.019			6.812	€ 611.377
Gemeente Vianen	5.281				5.281	€ 473.970
Gemeente Wijk bij Duurstede	2.441				2.441	€ 219.080
Gemeente Woerden	13.679				13.679	€ 1.227.690
Gemeente Zeist	17.060				17.060	€ 1.531.135
Subtotaal	132.869	1.019	2.723	-	136.611	€ 12.260.837
Aanvullende uren subsidieprojecten					-	€ -
Totaal	132.869	1.019	2.723	-	136.611	€ 12.260.837

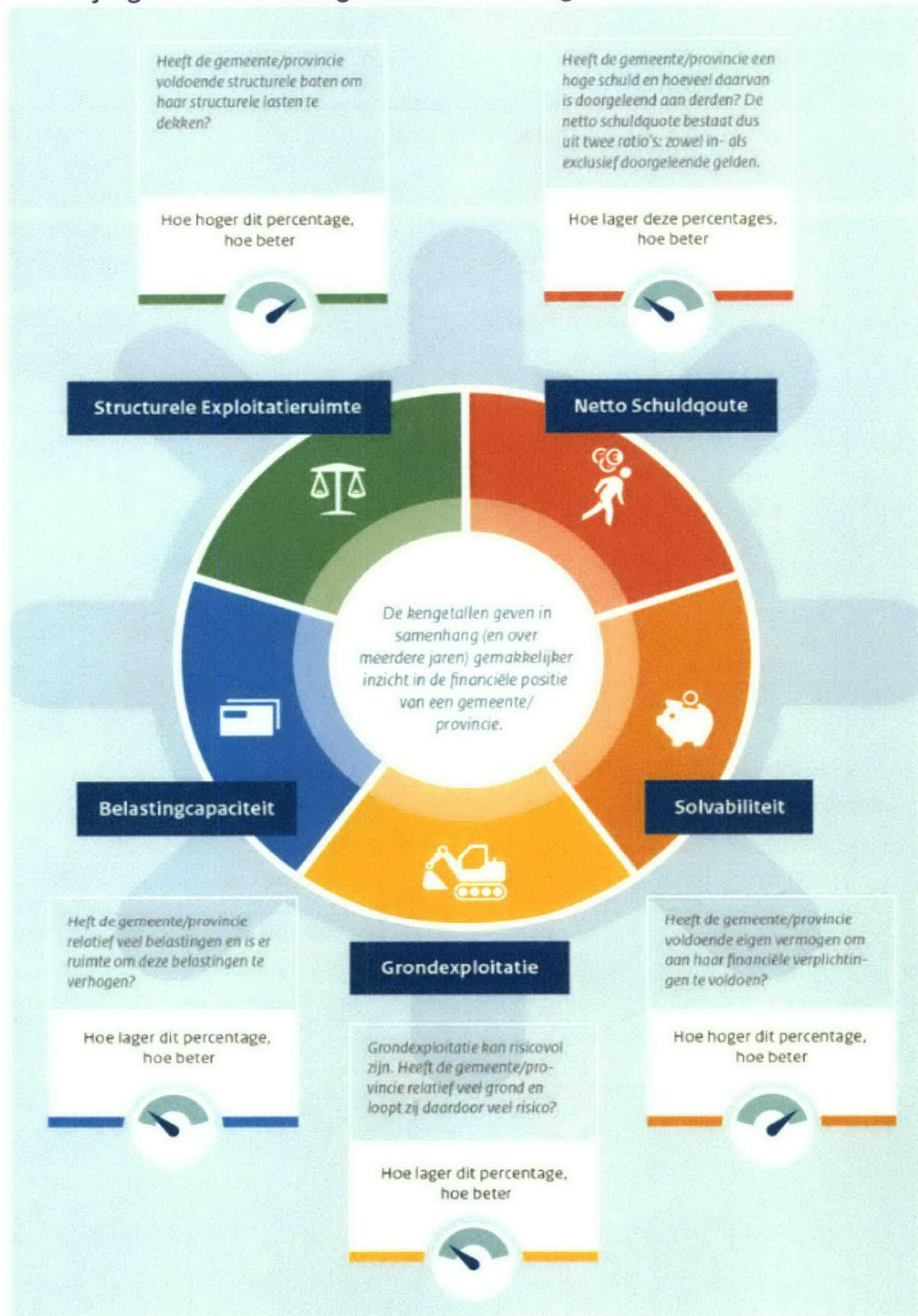
Wijzigingen ten opzichte van de begroting 2018

Aanpassing afname PUEV taken (-1.781 uur)

Uitbreiding taken gemeente Renswoude (+ 3.035 uur) per 2018 (via begrotingswijziging)

Opname NDC taken à 3.175 uur binnen DVO i.p.v. P-projecten

Bijlage 4 Toelichting financiële kengetallen

Bijlage 5 Informatie verbonden partijen

Gemeenten zijn conform het BBV verplicht gegevens van hun verbonden partijen op te nemen in hun jaarstukken en begroting. In onderstaande tabel zijn enkele gegevens opgenomen en verwijzingen aangegeven waar betreffende gegevens zijn te vinden in deze (ontwerp)begroting.

Informatie verbonden partijen	beginbalans 2019	eindbalans 2019	Geraamd resultaat bijgestelde begroting 2018	Geraamd resultaat begroting 2019	informatie te vinden op blz.
Eigen vermogen	880.513	795.452			blz. 29
Vreemd vermogen	5.792.000	5.771.000			blz. 29
Resultaat			-	35.699	blz. 19
Risicobeheersing					blz. 13
Financiële kengetallen					blz. 14
Inzicht in overhead en kosten					blz. 19

(ontwerp) Begrotingswijziging 2018

OMGEVINGSDIENST REGIO UTRECHT

opgesteld door	Planning & Control
beoordeeld door	managementteam 13 maart 2018
vastgesteld door	dagelijks bestuur 19 maart 2018
besproken	algemeen bestuur 12 april 2018
vastgesteld door	

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	2
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen.....	3
1.2 Leeswijzer.....	3
2 (ontwerp)Begrotingswijziging 2018.....	4
3 Toelichting	5
3.1 Opdracht UVP.....	5
3.2 Uitbreiding DVO Renswoude.....	6
3.3 Uitbreiding Huisvesting.....	6
3.4 Uitvoering Koers	7
3.4.1 Inleiding	7
3.4.2 Programma's	8
4 Bijgestelde Begroting 2018.....	10
Bijlage 1 Bijgesteld formatie overzicht.....	12
Bijlage 2 (ontwerp)begrotingswijziging 2018 per programma	13
Bijlage 3 Geprognosticeerde balans	17

Samenvatting

Voor u ligt de (ontwerp)begrotingswijziging 2018. In deze (ontwerp)begrotingswijziging is de begroting 2018 verder financieel vertaald op basis van (structurele) materiële wijzigingen. De (ontwerp)begrotingswijziging bestaat uit vier onderdelen en deze leiden tot een minimaal effect op het resultaat. Het uurtarief wordt niet aangepast. De structurele doorwerking van deze wijzigingen wordt meegenomen in de begroting 2019.

Het betreft de volgende wijzigingen, die het gevolg zijn van:

- de afspraken met gemeenten over de UVP's 2018;
- de uitbreiding van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Renswoude;
- het DB besluit van februari 2018 om uitbreiding van de huisvesting te faciliteren;
- het bijstellen van de programma's voor de uitvoering van de Koers.

In 2018 zal, evenals in voorgaande jaren, weer een groot aantal projecten door ODRU worden uitgevoerd. Inmiddels is er zekerheid over de omvang van deze werkzaamheden, omdat de UVP's 2018 zijn afgestemd en bevestigd. Dit levert vanuit de UVP's in totaal € 1.675.000 extra aan omzet op, wat neerkomt op 19.600 extra uren. Om deze uren te leveren is er circa € 1.500.000 geraamd voor de flexibele schil. De autonome stijging à € 120.000 van de salarislasten als gevolg van de cao-ontwikkeling van wordt gedekt uit deze extra omzet.

Het dagelijks bestuur (DB) heeft op 11 mei 2017 ingestemd met de uitbreiding van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de gemeente Renswoude. Het betreft een structurele verhoging van 3.035 uur. De uitvoering van deze DVO is mogelijk met een uitbreiding van de formatie van 2,23 fte voor de uitvoering en 0,43 fte voor de overhead.

In februari 2018 heeft het dagelijks bestuur besloten om akkoord te gaan met uitbreiding van de huisvesting. Dit naar aanleiding van de notitie 'gevolgen van groei'. Hierin zijn de effecten in kaart gebracht die gaan ontstaan wanneer ODRU in taakomvang zal groeien.

De vorming van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden heeft consequenties voor de dienstverlening van ODRU. De impact en het risico is op dit moment nog niet te bepalen. Ook is het nog niet duidelijk hoe de kosten van de voorbereidingen op de start van de dienstverlening aan Vijfheerenlanden worden verdeeld. Dit zou mogelijk tot een oninbare vordering kunnen leiden. ODRU gaat er vooralsnog vanuit dat de projectkosten voor de inbedding van de dienstverlening voor rekening komen van de gemeenten Vianen, Leerdam en Zederik en niet voor de overige eigenaren van ODRU.

In 2016 is ODRU gestart met de uitvoering van de Koers. Een belangrijke aanleiding voor deze organisatieontwikkeling (OO) was de veranderende omgeving. Denk vooral aan de komst van de Omgevingswet (OGW) in 2021 en de mogelijke overdracht van taken. Dit leidt tot een veranderende vraag van onze gemeenten. De verwachte lasten van € 714.046. in 2018 van OGW en OO, zijn incidenteel van aard en als zodanig verwerkt in deze (ontwerp)begrotingswijziging 2018. Deze kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve Uitvoering Koers. Een incidentele aanvullende bijdrage van de gemeenten is al eerder opgenomen in de begroting 2018.

Uitgaande van de bijgestelde begroting 2018 is het geraamde saldo van baten en lasten uit de reguliere bedrijfsvoering € 927 en blijft het basisuurtarief ongewijzigd op € 85,50.

1 Inleiding

Voor u ligt de (ontwerp)begrotingswijziging 2018. In deze (ontwerp)begrotingswijziging is de begroting 2018 verder financieel vertaald, met als basis de uitvoeringsprogramma's (UVP), jaarrekening 2017 en de verwachte wijzigingen vanuit de uitvoering koers.

1.1 Algemeen

De begrotingswijziging 2018 dient door de leden van het algemeen bestuur (AB) van Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) te worden vastgesteld. Uiterlijk acht weken voor de voorgenomen datum van vaststelling wordt de begroting toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen binnen acht weken hun zienswijzen naar voren brengen bij het dagelijks bestuur (DB). Het DB zal de zienswijzen bij de begrotingswijziging 2018 voegen ten behoeve van de definitieve vaststelling door het AB.

De planning voor de vaststelling van de begrotingswijziging 2018 is als volgt:

- Ontwerp vaststellen door het AB 12 april 2018
- Zienswijze termijn gemeenteraden (8 weken) 07 juni 2018 (uiterlijk retour)
- Vaststelling door het AB 28 juni 2018

De begrotingswijziging moet uiterlijk 14 dagen na vaststelling door het AB toegezonden worden aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Utrecht.

1.2 Leeswijzer

De (ontwerp)begrotingswijziging 2018 bestaat uit de totale wijziging voor het jaar 2018. Vervolgens geven we per onderdeel van de wijziging een toelichting op de financiële effecten. In de bijlage is de wijziging vertaald naar de uniforme taakvelden.

2 (ontwerp)Begrotingswijziging 2018

In onderstaande tabel treft u de (ontwerp)begrotingswijziging aan. Deze (ontwerp)begrotingswijziging is opgebouwd uit de vier kolommen in onderstaande tabel, die nader worden toegelicht in het volgende hoofdstuk. De totale wijziging is budgettair neutraal.

Lasten (in euro's)	UVP uren 2018	Uitbreiding DVO	Uitbreiding huisvesting	Uitvoering Koers	Totaal BGW 2018
Directe personele lasten	-81.900	203.200	-	-	121.300
Inhuur derden	1.498.500	-	-	-	1.498.500
Indirecte personele lasten	210.000	14.750	-	-	224.750
Bestuurskosten	-	-	-	-	-
Algemene kosten	11.500	13.500	-	-	25.000
Huisvestingskosten	-2.000	-	65.000	-	63.000
Kapitaallasten	-10.000	10.000	-	-	-
Diversen	-	-	-	-	-
Totaal lasten	1.626.100	241.450	65.000	-	1.932.550

Baten (in euro's)	UVP uren 2018	Uitbreiding DVO	Uitbreiding huisvesting	Uitvoering Koers	Totaal BGW 2018
Directe personele baten	-	-	-	-	-
Baten eigenaar gemeenten UVP	1.317.384	259.493	-	-	1.576.877
Baten aanvullende opdrachten	359.100	-	-	-	359.100
Overige goederen en diensten	-	-	-	-	-
Huisvestingsbaten	-2.500	-	-	-	-2.500
Kapitaalbaten	-	-	-	-	-
Diversen	-	-	-	-	-
Totaal baten	1.673.984	259.493	-	-	1.933.477
saldo van baten en lasten	47.884	18.043	-65.000	-	927

Incidentele lasten Uitvoering Koers	-	-	-	77.046	77.046
Incidentele baten Uitvoering Koers	-	-	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	-	-	-77.046	-77.046

Geraamd saldo van baten en lasten	47.884	18.043	-65.000	-77.046	-76.119
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	-	-	-	76.119	76.119
Geraamd resultaat	47.884	18.043	-65.000	-927	-

TABEL 1: (ONTWERP)BEGROTINGSWIJZIGING (BGW) 2018

3 Toelichting

Per onderdeel vanuit de (ontwerp)begrotingswijziging (tabel 1) is in de volgende paragrafen een korte toelichting gegeven. De kaders uit de vastgestelde Kadernota 2018 zijn in acht genomen. Daarnaast is de inhoudelijke vertaalslag gemaakt op grond van een aantal binnen ODRU gehanteerde uitgangspunten (bijvoorbeeld een vast percentage van de extra omzet begroten als algemene kosten). Deze dragen bij aan een helder en duidelijk structureel en beheersbaar financieel beleid, dat de afgelopen jaren is ingezet door ODRU.

De volgende onderdelen zijn toegelicht:

- De afspraken met gemeenten over de UVP's 2018;
- dienstverleningsovereenkomst (DVO) uitbreiding;
- uitbreiding van de huisvesting;
- de programma's voor de uitvoering van de Koers.

3.1 Opdracht UVP

Als aanvulling op de standaard DVO projecten is in 2018, evenals in voorgaande jaren, weer een groot aantal projecten gecontracteerd. Inmiddels is er zekerheid over de omvang van deze werkzaamheden, omdat de UVP's 2018 zijn afgestemd en bevestigd. Hierdoor kan de extra verwachte omzet middels een begrotingswijziging in de begroting voor 2018 worden verwerkt. Conform voorgaande jaren wordt voorzichtigheidshalve gerekend met 70% van de extra uren in het UVP (ten opzichte van de DVO-uren). In de praktijk ontstaan verschillen tussen de in het UVP geplande werkzaamheden en de door de gemeenten feitelijk verstrekte opdrachten. Ook kunnen opdrachten in overleg niet tot uitvoering komen. Direct na de zomer wordt in samenspraak met de gemeenten een prognose voor de planning voor de rest van het jaar gemaakt.

Lasten

De salarislasten over 2018 laten een lichte daling zien. De daling van de totale salarislast wordt veroorzaakt door verschuiving van budget. Vanuit de businesscase young professionals is gesteld om de niet benutte salarislast in te zetten voor opleiding en begeleiding van de young professionals. Dit effect is af te lezen bij de stijging van de indirecte personeelslasten. Per saldo is deze verschuiving van budget, budgettair neutraal. Het effect van de stijging van de CAO en de hogere sociale premies (o.a. pensioenpremie) is ook in 2018 aanwezig. Dit geeft een hogere salarislast van à € 118.000.

Gezien de tijdelijkheid van de extra projecten wordt hiervoor geen extra formatie gecreëerd, maar wordt de ruimte voor inhuur voor de uitvoering en samenhangende overhead hiermee verhoogd. De lasten voor inhuur zijn met bijna € 1.500.000 hoger geraamd. In deze stijging is rekening gehouden met de tariefontwikkeling van personeel van derden.

Bij algemene kosten, kapitaallasten en huisvestingskosten vindt er een uitwisseling plaats van budget. Dit heeft te maken met een wijziging op de methode van aanschaf van een nieuwe server. Ook vindt erbij de NDC locatie De Boswerf een verschuiving van budget plaats tussen activiteiten en onderhoud/beheer.

Baten

Met deze (ontwerp)begrotingswijziging wordt de omzet met € 1.675.000 hoger geraamd. Dit is het gevolg van 15.408 uur extra vanuit de UVP's en 4.200 uur aan extra aanvullende omzet. Niet alle extra gecontracteerde UVP-uren worden opgenomen, maar gemiddeld tussen 50%-70% van de extra uren. Dit is conform de voorzichtigheidsgedachte en uitgangspunt benoemd in de begrotingsmethodiek. De systematiek van BGW draagt bij aan de financiële solide basis. Mocht er onverhoopt minder worden gerealiseerd en dus minder inkomsten, dan staan daar vanuit dit voorzichtigheidsbeginsel geen uitgaven tegenover die tot een negatief resultaat kunnen leiden.

Tevens is vanwege een wijziging van het beleid, de verhuurinkomsten van de NDC locatie De Boswerf bij de huisvestingsbaten verlaagd.

3.2 Uitbreiding DVO Renswoude

Het dagelijks bestuur (DB) heeft op 11 mei 2017 ingestemd met de uitbreiding van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de gemeente Renswoude per 1 januari 2018. Het betreft een structurele verhoging van 3.035 uur. Hierbij behoort een formatie uitbreiding van 2,23 fte bij uitvoering en 0,43 fte bij overhead. Het formatieplan is hierop aangepast, zie hiervoor bijlage 1. Deze uitbreiding levert een structurele bijdrage op van circa € 260.000.

Door de formatie uitbreiding stijgen de directe personele lasten met € 203.000 en de indirecte personele lasten met € 14.750. Conform de gehanteerde uitgangspunten voor de begroting, stijgen de algemene kosten met € 13.500 en de kapitaallasten met € 10.000.

In tabel 2 zijn de totale begrote uren over 2018 opgenomen. Hier is de toevoeging van de gemeente Renswoude en de jaarlijkse extra taken vanuit de UVP's in opgenomen.

Uren	BGW 2018			Totaal BGW 2018	Bijgestelde begroting 2018
	Begroting 2018	UVP uren 2018	Uitbreiding DVO		
DVO uren (G + T)	127.678	5.108	3.035	8.143	135.821
Project uren (P)	5.898	9.200	0	9.200	15.098
Balans uren (B)	0	1.100	0	1.100	1.100
Totaal eigenaar gemeenten - (UVP)	133.576	15.408	3.035	18.443	152.019
Externe veiligheid (PUEV)	1.781	0	0	0	1.781
Aanvullende uren	0	4.200	0	4.200	4.200
Totaal	135.357	19.608	3.035	22.643	158.000

TABEL 2: TOTAAL AF TE NEMEN UREN O.B.V. DE BIJGESTELDE BEGROTING 2018

3.3 Uitbreiding Huisvesting

In het project "gevolgen van Groei", onderdeel van het programma Toekomstscenario's en robuustheid van taken uit Uitvoering Koers, is onderbouwd wat de effecten zijn als ODRU in taakomvang zal groeien. Een belangrijk onderdeel hiervan is de huisvesting. Het project gaat uit van het scenario behoorlijke groei, waarbij de volgende uitgangspunten gelden:

- 100% van de gemeenten neemt Wabo-milieu en basistaken af,
- 50% van de gemeenten neemt Wabo-breed af inclusief bouwen,
- Alle gemeenten nemen naar behoefte overige adviestaken af op de ODRU-taakvelden van archeologie, tot geluid, bodem en natuur- en duurzaamheidscommunicatie.

Eén van de conclusies is dat de groei naar verwachting in de nabije toekomst zal toenemen tussen de 13 en 29 fte. Hierdoor neemt de druk op de etage in het Provinciehuis verder toe. Door efficiënt gebruik van de etage en satellietwerkplekken is het mogelijk om met 100 werkplekken 145 fte te huisvesten (136 fte op de 9e etage, de resterende fte op 'buiten plekken'), maar we lopen tegen de grenzen aan. Door deze verwachte groei is aan het dagelijks bestuur gevraagd om ruimte in de begrotingswijziging te reserveren om uitbreiding van kantoorruimte in 2018 te realiseren. Hier heeft het dagelijks bestuur in februari 2018 mee ingestemd.

In deze (ontwerp)begrotingswijziging hebben we rekening gehouden met een verhoging van € 65.000 als extra huisvestingslast. Dit bedrag is gebaseerd op de huur van 1/3 verdieping in het provinciehuis voor een half jaar. Hiermee kan een groei van 45 fte worden opgevangen.

3.4 Uitvoering Koers

3.4.1 Inleiding

Het programma voor de Uitvoering Koers krijgt in 2018 een vervolg. Voor het overdrachtdossier voor het nieuwe AB wordt in beeld gebracht welke resultaten tot nu toe zijn behaald en welke activiteiten voor 2018 worden voorzien. In de tweede helft van 2018 wordt een integrale evaluatie van het programma uitgevoerd als basis voor de verbeteragenda vanaf 2019. Het programma Omgevingswet loopt ook door na 2018, omdat de nieuwe wet- en regelgeving is uitgesteld tot 2021. In de Kadernota 2021 zullen we ingaan op de structurele impact voor ODRU en de gemeenten.

Voor de dekking van de kosten van het programma is bij de jaarrekening over 2016 een bestemmingsreserve ingesteld. Deze wordt gevoed vanuit de exploitatieresultaten en een incidentele bijdrage. De incidentele bijdrage voor 2018 is al in de begroting 2018 opgenomen. In 2017 zijn een aantal projecten later van start zijn gegaan of uitgesteld, hierdoor wordt het budget voor 2018 bijgesteld (tabel 3). Deze wijziging is incidenteel van aard en ook als zodanig verwerkt in de begrotingswijziging (tabel 1).

Programma (in euro's)	Budget 2018	BGW 2018	Bijgesteld budget 2018
<i>Vorbereid zijn op de toekomst</i>			
Programma Omgevingswet	282.500	62.660	345.160
Programma Toekomstscenario's en Robuustheid	34.500	850	35.350
<i>Verbeteren kwaliteit van dienstverlening</i>			
Programma Processen	207.500	3.700	211.200
Programma Nabijheid	60.500	28.401	88.901
Programma #Omgevingsbewust toezicht	71.500	-2.340	69.160
Coördinator organisatieontwikkeling	76.000	-21.725	54.275
Programma Strategisch personeelsbeleid	23.000	-23.000	-
Subtotaal	755.500	48.546	804.046
Dekking uit interne uren	-118.500	28.500	-90.000
Totaal budget	637.000	77.046	714.046

TABEL 3: WIJZIGING BUDGET UITVOERING KOERS 2018

De zeven programma's bestaan uit twee categorieën: voorbereid zijn op de toekomst en verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening. In tabel 4 is de totale meerjarige begroting weergegeven en deze wordt vervolgens toegelicht in paragraaf 3.4.2.

De raming van de kosten voor de programma's zijn bijgesteld en voor het programma Omgevingswet verhoogd, maar het totale budget blijft binnen de financiële kaders die hiervoor vorig jaar bij de begroting 2018 afgesproken zijn (zie tabel 4).

Programma (in euro's)	Totaal budget	Realisatie 2017	2018	2019	2020
<i>Vorbereid zijn op de toekomst</i>					
Programma Omgevingswet	1.089.725	160.305	345.160	351.360	232.900
Programma Toekomstscenario's en Robuustheid	76.300	40.950	35.350	-	-
<i>Verbeteren kwaliteit van dienstverlening</i>					
Programma Processen	346.168	134.968	211.200	-	-
Programma Nabijheid	156.000	67.099	88.901	-	-
Programma #Omgevingsbewust toezicht	147.000	77.840	69.160	-	-
Coördinator organisatieontwikkeling	125.146	70.871	54.275	-	-
Programma Strategisch personeelsbeleid	71.100	71.100	-	-	-
Subtotaal	2.011.439	623.132	804.046	351.360	232.900
Dekking uit interne uren	-294.000	-126.000	-90.000	-39.000	-39.000
Totaal	1.717.439	497.132	714.046	312.360	193.900

TABEL 4: BENODIGDE INCIDENTELE MIDDELEN UITVOERING KOERS

3.4.2 Programma's

- **Programma Omgevingswet**

In 2018 gaan we verder waar we in 2017 mee zijn gestart: verbinden met gemeenten en partners om te bepalen hoe we kunnen en willen samenwerken onder de Omgevingswet. Binnen het programma richten we ons op het verdiepen van samenwerking en kennis en het uitproberen in de breedte. De projecten geven hier uitvoering aan. In 2018 werken we in grote lijnen aan het vergroten van het inzicht in de impact van de wijziging van taken en de gevolgen voor individuele gemeenten. Dit doen we door pilots gericht op het samen voldoende beeld te krijgen van de impact van de Omgevingswet. Ook werken we aan het inzicht in de veranderopgave voor ICT op basis van behoeften van gemeenten en het inzicht in huidige belemmeringen. Twee groepen medewerkers trainen we op vaardigheden, basiskennis Omgevingswet en meer specialistische kennis in hun taakveld. We zetten steviger in op Kennis & vaardigheden. Voortschrijdend inzicht heeft opgeleverd dat we niet kunnen wachten met het trainen van medewerkers op het moment dat alle regelgeving is uitgekristalliseerd. Gemeenten hebben nu onze kennis nodig op de milieu-thema's die we afgelopen jaren hebben opgebouwd. Medewerkers leren denken in de geest van de Omgevingswet om hun kennis goed te kunnen toepassen bij onder andere het opstellen van Omgevingsvisies en Omgevingsplannen.

De totaal benodigde middelen zijn met € 62.000 verhoogd in 2018. De in 2017 niet bestede middelen zijn nodig, het totale programma benodigde middelen is uitgesmeerd over 2018 tot en met 2020.

- **Programma Toekomstscenario's en robuustheid van taken**

We faciliteren de taakoverdracht vanuit de Wettelijke BOR taken en de overdracht van niet wettelijke milieu- en bouwtaken. Ook voorzien we de taakoverdracht van de bouwtaken vanuit de gemeente De Ronde Venen. Per 1 januari 2019 moeten de taken door ODRU worden uitgevoerd en de medewerkers (mens volgt taak) van de gemeenten in dienst zijn bij ODRU. De taakoverdracht moet altijd voldoen aan de randvoorwaarden die zijn vastgesteld door het AB in september 2017. Tevens wordt in 2018 het 2^e model van overdracht ontwikkeld (beleidsarme overdracht). Hierdoor krijgt een volgende gemeente de keuze uit twee opties van overdracht: volledige ontzorging of beleidsarm.

Daarnaast starten we dit jaar met de overdracht van taken vanuit de gemeente Vijfheerenlanden. Per 1 januari moeten de taken door ODRU worden uitgevoerd en de medewerkers (mens volgt taak) van de gemeenten zijn in dienst bij ODRU.

Er zal een visie op bouwen worden opgesteld samen met de gemeenten. De uitbreiding van de huisvesting valt buiten dit programma. Door deze activiteiten is er extra budget gevraagd.

- **Programma Processen**

Dit programma wordt geïntensiveerd en krijgt een strakkere sturing. Het Wabo proces, incl. Vooroverleg, Bouw, Milieu en ROM is herontworpen. De verbeter acties worden geïmplementeerd, en geborgd. In zijn geheel binnen ODRU en bij minimaal 50% van onze gemeentes. Ongeveer 80% van het proces: uitvoeren controle toezicht is inmiddels herontworpen, en zal worden geïmplementeerd, en geborgd, waarvan 50% voor de zomer.

We ontwikkelen een digitaal handboek 'werkwijzer' (conform de eisen uit de BOR).

Belangrijkste speerpunt wordt het inzicht krijgen in de verhoogde kwaliteit en eenduidigheid en het zichtbaar maken hiervan via KPI's:

- i. De processen worden zo uniform mogelijk gemaakt. Dat wil zeggen 80% generiek en 20% specifiek. De gemeentelijke processen zijn hierop aangesloten.
- ii. Verhoogde kwaliteit: de interne en externe klanttevredenheid is toegenomen.
- iii. De informatie- en documentatiestromen zijn aangesloten op de werkprocessen.

Verhoogde efficiency (sneller en beter wordt zichtbaar via KPI's), te weten:

- i. de doorlooptijd is teruggebracht;
- ii. het aantal overdrachtmomenten zijn verminderd;
- iii. taken en activiteiten zijn ontdudd.

We ontwikkelen een methodiek voor het managen (= continue verbeteren en borgen) van werkprocessen en trainen 'facilitators' die zelfstandig in staat zijn grote(re) procesherontwerp projecten te begeleiden, van begin tot en met continue verbetering. Het continu blijvend ontwikkelen/verbeteren van processen wordt zo geborgd in de lijn.

- **Programma Nabijheid**

We gaan de pilot van de Effectenkaart bij de drie gemeenten De Ronde Venen, Veenendaal en Zeist doorlopen. De pilot hoort bij de introductie van de Effectenkaart in 2018 voor al onze 15 gemeenten. Het is een visuele presentatie van de indicatoren, ken- en stuurgetallen die iets zeggen over de mate waarin ODRU, en daarmee de gemeenten, succesvol is in het realiseren van doelstellingen. Het gaat om de kwaliteit van ODRU dienstverlening (tevredenheid van de inwoners, bedrijven en gemeenten), maar ook of ODRU er samen met de gemeenten in slaagt om de gewenste maatschappelijke effecten te realiseren. Omdat de gemeenten ook eigenaar van ODRU zijn geeft de kaart ook informatie over hoe wij als organisatie er voor staat.

Als activiteit staat er een groot evenement gepland. Met dit evenement laten we onze gemeenten proeven aan het echte 'omgevingsdienstgevoel'. Wie zijn wij eigenlijk? Wat doen wij precies? Hoe doen wij dat en vooral: welk voordeel hebben gemeenten daarvan? We zetten onze deuren wijd open en geven een kijkje in de keuken.

Tot slot vergroten we de nabijheid met onze gemeenten door de inzet van Regiokringen. Door intern een betere kennis van de 'couleur locale' gemeenten te delen vergroten we nabijheid en hierdoor weten we beter wat er speelt in een gemeente om hier in onze dienstverlening op te anticiperen. Een deel van het programma is verschoven van 2017 naar 2018, hierdoor schuift het budget ook op. Het totaal gevraagde budget blijft binnen de opgave van vorig jaar.

- **Programma #Omgevingsbewust toezicht**

We gaan Piketregeling asbest en bouwconstructies opzetten. Doel is dat het tweede deel vanaf 2018 operationeel is. Het mobiel toezicht krijgt meer vorm en inhoud. Doel is dat toezichthouders op locatie hun werkzaamheden kunnen uitvoeren zonder beperkt te worden door ICT. We maken de visie op programmatisch toezicht af. Daarnaast gaan we dit jaar acht brancheplannen inrichten. Deze activiteiten passen binnen het gevraagde budget.

4 Bijgestelde Begroting 2018

In tabel 5 staat het overzicht van de bijgestelde begroting 2018. In totaal nemen de baten toe met een bedrag van € 1.933.477 en de lasten met nagenoeg hetzelfde bedrag. De bijgestelde begroting sluit met een positief saldo van € 106.927. De incidentele lasten van de Uitvoering Koers zijn ook gewijzigd en deze sluiten op een negatief saldo à € 271.796. Het saldo van baten en lasten (€ 106.927) en een onttrekking uit de bestemmingsreserve wordt ingezet ter dekking van deze incidentele last.

Lasten (in euro's)	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personele lasten	9.356.000	121.300	9.477.300
Inhuur derden	125.000	1.498.500	1.623.500
Indirecte personele lasten	663.000	224.750	887.750
Bestuurskosten	70.000	-	70.000
Algemene kosten	637.500	25.000	662.500
Huisvestingskosten	446.500	63.000	509.500
Kapitaallasten	362.500	-	362.500
Diversen	25.000	-	25.000
Totaal lasten	11.685.500	1.932.550	13.618.050

Baten (in euro's)	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personele baten	105.000	-	105.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	11.420.750	1.576.877	12.997.627
Baten aanvullende opdrachten	152.250	359.100	511.350
Overige goederen en diensten	110.000	-	110.000
Huisvestingsbaten	3.500	-2.500	1.000
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Totaal baten	11.791.500	1.933.477	13.724.977
Structureel saldo van baten en lasten	106.000	927	106.927

Incidentele lasten Uitvoering Koers	637.000	77.046	714.046
Incidentele baten Uitvoering Koers	442.250	-	442.250
Incidenteel saldo van baten en lasten	-194.750	-77.046	-271.796

Geraamde saldo van baten en lasten	-88.750	-76.119	-164.869
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	88.750	76.119	164.869
Geraamd gerealiseerd resultaat	-	-	-

TABEL 5: BIJGESTELDE BEGROTING 2018

Als uitvloeisel van een vernieuwing in de BBV, zijn we verplicht om een uitsplitsing naar uniforme taakvelden op te stellen. Deze programma's zijn als zodanig in de begroting onderscheiden zodat gemeenten de bijbehorende taken met baten en lasten kunnen aggregeren in hun eigen begroting.

(ontwerp)Begrotingswijziging 2018

In het gewijzigde BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. In deze (ontwerp)begrotingswijziging zijn de wijzigingen ook vertaald naar deze programma's, conform de richtlijnen uit de notitie overhead van de Commissie BBV.

Wij onderkennen vier taakvelden waarin we de baten en lasten kunnen verdelen. Dit zijn:

- Volksgezondheid & Milieu (V&M); hieronder vallen alle taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en de adviestaken
- Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV); hieronder vallen alle bouwtaken en advisering op het gebied van RO
- Onderwijs; hieronder vallen de taken op het gebied van Natuur- en Milieu Educatie (NDC)
- Overhead; hieronder vallen de werkzaamheden en lasten m.b.t. de overhead. In 2018 vormt de ontwikkeling van de koers en de voorbereiding/implementatie van de omgevingswet een belangrijke onderdeel van de overheadkosten.

Per programma is de wijziging op de begroting opgenomen in bijlage 2. Het totaal overzicht van de bijgestelde begroting is als volgt.

Overzicht van baten en lasten bijgestelde begroting 2018 (per programma in euro's)	Baten	Lasten	Saldo
V&M (Milieu taken)	11.738.598	7.495.195	4.243.403
VHROSV (Bouwen en RO)	1.214.637	1.139.242	75.395
Onderwijs (Natuur- en Milieu Educatie)	771.742	629.214	142.528
Overhead	442.250	5.043.446	-4.601.196
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Onvoorzien	-	25.000	-25.000
Geraamd saldo van baten en lasten	14.167.227	14.332.096	-164.869
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	-	-	-164.869
Geraamd resultaat			-

TABEL 6: BIJGESTELDE BEGROTING PER PROGRAMMA

• Balans

Deze (ontwerp)begrotingswijziging heeft een verandering in de balans tot gevolg. Tevens heeft vanaf de jaarrekening 2017 een aanpassing plaatsgevonden in de presentatie van de balans voor vergelijkingsdoeleinden. Hierdoor stijgen de posten *Vorderingen op openbare lichamen* en *Ontvangen voorschotbedragen*. In bijlage 3 is de geprognosticeerde balans na de (ontwerp)begrotingswijziging 2018 weergegeven.

Bijlage 1 Bijgesteld formatie overzicht

De totale formatie stijgt van 127,34 fte naar 130 fte. De wijziging komt voort uit de taakoverdracht van de gemeente Renswoude (zie 3.2).

Formatieoverzicht BGW 2018 (in fte's)	Vastgestelde formatie (01-07-2017)	BGW 2018	Totale formatie 2018
Managementteam & controller	6,40		6,40
Totaal managementteam	6,40	-	6,40
Bestuursondersteuning	2,55		2,55
Human Resources	2,56		2,56
Communicatie	1,50		1,50
Planning & Control	3,89		3,89
Bedrijfsbureau	16,19	0,43	16,62
Bedrijfsbureau - uitvoering	-5,17		-5,17
Totaal Staf en ondersteuning	21,52	0,43	21,95
Relatiemanagement	2,69		2,69
Integraal Toezicht & Handhaving	29,73	1,50	31,23
Beleid & Vergunningen	33,89	0,73	34,62
Expertise & Advies	27,94		27,94
Bedrijfsbureau - uitvoering	5,17		5,17
Totaal Uitvoering	99,42	2,23	101,65
Totaal ODRU	127,34	2,66	130,00

Per uniform taakveld	Aantal FTE
V&M (Milieu taken)	82,09
VHROSV (Bouwen & RO)	12,65
Onderwijs (NDC)	6,91
Overhead	28,35
Totaal	130,00

Bijlage 2 (ontwerp)begrotingswijziging 2018 per programma

Lasten (in euro's)	V&M (Milieu taken)		
	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personeelskosten	5.875.100	86.395	5.961.495
Inhuur derden	-	1.121.000	1.121.000
Indirecte personele lasten	229.700	168.000	397.700
Bestuurskosten	-	-	-
Algemene kosten	15.000	-	15.000
Huisvestingskosten	-	-	-
Kapitaallasten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Totaal lasten	6.119.800	1.375.395	7.495.195
Baten (in euro's)	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personele baten	105.000	-	105.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	9.777.013	1.279.235	11.056.248
Baten aanvullende opdrachten	152.250	359.100	511.350
Overige goederen en diensten	66.000	-	66.000
Huisvestingsbaten	-	-	-
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Totaal baten	10.100.263	1.638.335	11.738.598
Structureel saldo van baten en lasten	3.980.463	262.940	4.243.403
Incidentele lasten Uitvoering Koers	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Koers	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	-	-
Geraamde saldo van baten en lasten	3.980.463	262.940	4.243.403
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	-	-	-
Geraamd gerealiseerd resultaat	3.980.463	262.940	4.243.403

Lasten (in euro's)	VHROSV (Bouwen & RO)		
	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personeelskosten	897.500	-8.258	889.242
Inhuur derden	-	188.000	188.000
Indirecte personele lasten	42.000	20.000	62.000
Bestuurskosten	-	-	-
Algemene kosten	-	-	-
Huisvestingskosten	-	-	-
Kapitaallasten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Totaal lasten	939.500	199.742	1.139.242
Baten (in euro's)	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personele baten	-	-	-
Baten eigenaar gemeenten UVP	983.600	231.037	1.214.637
Baten aanvullende opdrachten	-	-	-
Overige goederen en diensten	-	-	-
Huisvestingsbaten	-	-	-
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Totaal baten	983.600	231.037	1.214.637
Structureel saldo van baten en lasten	44.100	31.295	75.395
Incidentele lasten Uitvoering Koers	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Koers	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	-	-
Geraamde saldo van baten en lasten	44.100	31.295	75.395
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	-	-	-
Geraamd gerealiseerd resultaat	44.100	31.295	75.395

(ontwerp)Begrotingswijziging 2018

Lasten (in euro's)	Onderwijs (NDC)		
	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personeelskosten	403.500	6.414	409.914
Inhuur derden	-	54.000	54.000
Indirecte personele lasten	29.800	-	29.800
Bestuurskosten	-	-	-
Algemene kosten	73.000	1.500	74.500
Huisvestingskosten	58.000	-2.000	56.000
Kapitaallasten	5.000	-	5.000
Diversen	-	-	-
Totaal lasten	569.300	59.914	629.214

Baten (in euro's)	Onderwijs (NDC)		
	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personele baten	-	-	-
Baten eigenaar gemeenten UVP	660.137	66.605	726.742
Baten aanvullende opdrachten	-	-	-
Overige goederen en diensten	44.000	-	44.000
Huisvestingsbaten	3.500	-2.500	1.000
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Totaal baten	707.637	64.105	771.742
Structureel saldo van baten en lasten	138.337	4.191	142.528

Incidentele lasten Uitvoering Koers	-	-	-
Incidentele baten Uitvoering Koers	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-	-	-

Geraamde saldo van baten en lasten	138.337	4.191	142.528
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	-	-	-
Geraamd gerealiseerd resultaat	138.337	4.191	142.528

(ontwerp)Begrotingswijziging 2018

Lasten (in euro's)	Overhead		
	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personeelskosten	2.179.900	36.750	2.216.650
Inhuur derden	125.000	135.500	260.500
Indirecte personele lasten	361.500	36.750	398.250
Bestuurskosten	70.000	-	70.000
Algemene kosten	549.500	23.500	573.000
Huisvestingskosten	388.500	65.000	453.500
Kapitaallasten	357.500	-	357.500
Diversen	25.000	-	25.000
Totaal lasten	4.056.900	297.500	4.354.400

Baten (in euro's)	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 2018	Bijgestelde begroting 2018
Directe personele baten	-	-	-
Baten eigenaar gemeenten UVP	-	-	-
Baten aanvullende opdrachten	-	-	-
Overige goederen en diensten	-	-	-
Huisvestingsbaten	-	-	-
Kapitaalbaten	-	-	-
Diversen	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Structureel saldo van baten en lasten	-4.056.900	-297.500	-4.354.400

Incidentele lasten Uitvoering Koers	637.000	77.046	714.046
Incidentele baten Uitvoering Koers	442.250	-	442.250
Incidenteel saldo van baten en lasten	-194.750	-77.046	-271.796

Geraamde saldo van baten en lasten	-4.251.650	-374.546	-4.626.196
Toevoeging aan reserve Uitvoering Koers	-	-	-
Onttrekking uit reserve Uitvoering Koers	88.750	76.119	164.869
Geraamd gerealiseerd resultaat	-4.162.900	-298.427	-4.461.327

Bijlage 3 Geprognosticeerde balans

Balans - Activa (in euro's)	Balans 2017	Balans 2018	Balans 2018 na bgw
<u>Vaste activa</u>			
<i>Materiele vaste activa</i>			
- Investerings met een economisch nut:			
- Verbouwingen	32.500	27.500	27.500
- Apparaten /installaties	438.384	635.400	512.273
	470.884	662.900	539.773
<u>Uitlopende activa</u>			
<i>Uitzetting rente looptijd < 1jaar</i>			
- Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	2.914.682	1.050.000	2.900.000
- Vorderingen Overige instanties	20.240	25.000	20.000
- Uitzetting in 's Rijks schatkist	3.631.293	1.840.500	2.861.240
	6.566.215	2.915.500	5.781.240
<i>Liquide middelen</i>			
- Kassaldo	1.878	1.500	1.500
- Banksaldo	237.698	250.000	250.000
	239.576	251.500	251.500
<i>Overlopende activa</i>			
- Overige nog te ontvangen bedragen, en vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	105.744	55.000	100.000
<u>Totaal Activa</u>	7.382.419	3.884.900	6.672.513

(ontwerp)Begrotingswijziging 2018

Balans - Passiva (in euro's)	Balans 2017	Balans 2018	Balans 2018 na bgw
<u>Eigen vermogen</u>			
<i>Reserves</i>			
- Algemene reserve	565.853	565.900	565.853
- Bestemmingsreserve Uitvoering Koers	241.402	0	314.660
<i>Saldo rekening</i>			
- Nog te bestemmen resultaat	-	-	-
- Gerealiseerde resultaat	238.127	-	-
	1.045.382	565.900	880.513
<u>Voorzieningen</u>			
- Voorziening boventalligen	500.000	-	253.500
<u>Vlottende passiva</u>			
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr</i>			
- Rekening courant BNG	-	-	-
- Crediteuren	1.118.176	1.200.000	1.100.000
- Belastingen (BTW) en Premies	984.493	1.100.000	1.000.000
	2.102.668	2.300.000	2.100.000
<i>Overlopende passiva</i>			
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	172.231	150.000	175.000
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.423.608	750.000	3.400.000
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (huurkorting)	138.530	119.000	117.000
	3.734.369	1.019.000	3.692.000
<u>Totaal Passiva</u>	7.382.419	3.884.900	6.672.513